

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Индивидуален финансов отчет

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура”

31 декември 2012 г.

ДП НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за всеобхватния доход	1
Счетоводен баланс	2
Отчет за паричните потоци	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Бележки към финансовия отчет	5

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2012 ГОДИНА

I. Производствен капацитет и степен на натовареност

ДП „НКЖИ”, като управител на железопътната инфраструктура, предоставя използването ѝ на лицензирани превозвачи, при равнопоставени условия.

През последните години средната използваемост на производствения капацитет на железопътната мрежа е около 30% в товарните и 68% в пътническите превози.

Ниската натовареност на някои железопътни линии, намалените приходи от инфраструктурните такси и необходимостта от оптимизиране на разходите на Компанията, наложи ограничаване на разходите по някои слабонатоварени линии само за охрана и аварийни ремонти.

През 2012 г. се отчита спад в натуралните измерители на извършената работа спрямо 2011 г., а именно: с 3 442 878 или с 11% във влакилометри, и с 2 100 158 139 или с 15% в брутотонкилометри.

Натурални и стойностни измерители	Влакилометри	Брутотон километри	Приходи от инфраструктурни такси (хил.лв.)
Отчет 2012 г.	27 799 929	11 796 143 373	87 413
Отчет 2011 г.	31 242 807	13 896 301 512	95 620
Изменение 2012/2011 (+/-)	- 3 442 878	-2 100 158 139	-8 207
Изменение 2012/2011(%)	-11%	-15%	-8,6%

По видове превози изменението е както следва:

- ✓ пътнически превози – намаление с 12% във влакилометри и с 19,5% в брутотонкилометри;
- ✓ товарните превози – намаление с 8,9 % във влакилометри и с 12,3% в брутотонкилометри;
- ✓ изолирани локомотиви – увеличение с 0,35% във влакилометри с около 0,28% в брутотонкилометровата работа.

Всички услуги, които ДП „НКЖИ” предоставя на железопътните превозвачи, са посочени в Наредба № 41 от 27.06.2001 г. „За достъп и използване на железопътната инфраструктура”, издадена от Министерството на транспорта и съобщенията.

Пазарен дял на извършената работа в натурални и стойностни измерители по превозвачи.

През 2012 г. железопътната инфраструктура беше предоставена за ползване като цяло от всички лицензирани превозвачи: „БДЖ - Товарни превози” ЕООД, „БДЖ - Пътнически превози” ЕООД, „БЖК” АД, „Булмаркет-ДМ“ ООД, „Унитранском” АД, „Газтрейд” АД, „Рейл Карго Австрия” АД, „Ди Би Шенкер Рейл България” ЕООД, ДП „ТСВ”, „Експрес Сервиз ООД” ООД. През 2012 г. бяха сключени договори за ползване на железопътната инфраструктура от 2 железопътни превозвачи „Карго Транс Вагон България” АД и „Порт Рейл” ООД.

Извършените превози, изразени във влакилометри и брутотонкилометри и реализираните от тях приходи за 2011 г. и 2012 г. по превозвачи, са показани в следващата таблица:

ПРЕВОЗВАЧИ (в лева)	Приходи от инфр. такси към 2012 г.	Приходи от инфр. такси към 2011 г.	Изменение 2012/2011 (+/-)	Изменение 2012/2011 (%)
БДЖ ПП ЕООД	35 038 498	41 468 602	(6 430 104)	-15,5%
БДЖ ТП ЕООД	36 592 259	40 745 036	(4 152 777)	-10,2%
БЖК АД	9 069 262	8 257 180	812 082	9,8%
Булмаркет - ДМ ООД	3 057 199	1 934 282	1 122 917	58,1%
Газтрейд АД	116		116	
Рейл Карго Австрия АД	8 806	1 589	7 217	454,2%
ДБ Шенкер Рейл България ЕООД	3 473 227	3 180 778	292 449	9,2%
ДП ТСВ	167 734	31 631	136 103	430,3%
Експрес Сервиз ООД	383	1 355	(972)	-71,7%
Карго Транс Вагон България АД	104		104	
Порт Рейл ООД	5 129		5 129	
Общо приходи от инфраструктурни такси	87 412 717	95 620 453	(8 207 736)	-8,6%

„БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД

„БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД е единствен лицензиран превозвач за превоз на пътници и багажи по железопътната мрежа на Република България с 100% пазарен дял в пътнически превози като цяло.

Поради намаления обем на превозите - намален брой вагони, намален брой влакове и отменяне на влакове по определени релации, отчетените натурални и стойностни измерители през 2012 г. показват намаление с около 12,19% във влакилометрите, с 19,48% в брутотонкилометрите и с 13,38% в приходите спрямо отчетените през 2011 г.

Пазарен дял на „БДЖ ПП“ ЕООД в изолирано движение: влаккм. - 11,08%; брутотонкм. - 9,52%; приходи от ИТ - 11,07%.

„БДЖ - Товарни превози“ ЕООД

„БДЖ - Товарни превози“ ЕООД е лицензиран превозвач за превоз на товари по железопътната мрежа на Р. България.

Пазарен дял на „БДЖ ТП“ ЕООД в товарни превози: влаккм.– 72,50%; брутотонкм.– 66,22%; приходи от ИТ – 69,78%.

Отчетените натурални и стойностни измерители през 2012 г. показват намаление на влакилометровата работа с 15,83%, брутотонкилометровата работа с 20,78% и приходите с 12,57% спрямо отчетените такива през 2011 г. Причината за намаления обем на превозите е намалените превози по железопътния транспорт и преразпределяне на товаропотока от „БДЖ ТП“ ЕООД към частните превозвачи.

Пазарен дял на „БДЖ ТП“ ЕООД в изолирано движение: влаккм.– 64,39%; брутотонкм.– 64,42%; приходи от ИТ – 64,81%

„БЪЛГАРСКА ЖЕЛЕЗОПЪТНА КОМПАНИЯ“ АД

„БЖК“ АД е лицензиран превозвач за превоз на товари по железопътната мрежа на Република България.

Пазарен дял на „БЖК“ АД в област товарни превози: влаккм.– 5,49%; брутотонкм.– 19,60%; приходи от ИТ – 17,40%.

В „БЖК“ АД се наблюдава леко повишение на превозите на товари през 2012 г. В сравнение със същия период на 2011 г. отчетените влакилометри са се повишили с 7,08%, брутотонкилометрите с 4,01%, приходите имат завишение с 9,98%.

Пазарен дял на „БЖК“ АД в област изолирано движение: влаккм.– 2,73%; брутотонкм.– 14,77%; приходи от ИТ – 12,79%.

„Булмаркет ДМ“ ООД

„Булмаркет ДМ“ ООД е лицензиран превозвач за превоз на товари по железопътната мрежа на Р. България.

Пазарен дял на „Булмаркет ДМ“ ООД в област товарни превози: влаккм.– 6,00%; брутотонкм.– 5,65%; приходи от ИТ – 5,73%.

През 2012 г. се наблюдава ръст в превозите на „Булмаркет ДМ“ ООД с 56,11% влакилометри, 51,29% брутотонкилометри и повишение на приходите с 56,38 %.

Пазарен дял на „Булмаркет ДМ“ ООД в област изолирано движение: влаккм.– 8,89%; брутотонкм.– 8,59%; приходи от ИТ – 8,65%.

„Ди Би Шенкер Рейл България“ ЕООД

„Ди Би Шенкер Рейл България“ ЕООД е лицензиран национален превозвач за извършване на железопътни транспортни товарни услуги по железопътната мрежа на Р. България.

Пазарен дял на „Ди Би Шенкер Рейл България“ ЕООД в област товарни превози: влаккм.– 5,49%; брутотонкм.– 8,37%; приходи от ИТ – 6,77%.

Пазарен дял на „Ди Би Шенкер Рейл България“ ЕООД в област изолирано движение: влаккм.– 1,62%; брутотонкм.– 1,82%; приходи от ИТ – 1,53%.

ДП „ТСВ“

ДП „ТСВ“ е лицензиран национален превозвач за извършване на железопътни транспортни товарни услуги по железопътната мрежа на Р. България.

Пазарен дял на ДП „ТСВ“ в област товарни превози: влаккм.– 0,49%; брутотонкм.– 0,15%; приходи от ИТ – 0,30%.

Пазарен дял на ДП „ТСВ“ в област изолирано движение: влаккм.– 1,03%; брутотонкм.– 0,67%; приходи от ИТ – 0,89%.

Останалите превозвачи: „Експрес Сервиз ООД“ ООД, „Унитранском“ АД, „Газтрейд“ АД, „Рейл Карго Австрия“ АД, „Карго Транс Вагон България“ АД, „Порт Рейл“ ООД, имат инцидентни превози, поради което техният дял в извършените превози по жп мрежата е минимален/незначителен – под 1% .

II. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Основна задача на дейността по управление движението на влаковете и капацитета през 2012 г. беше осигуряване на равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура и планиране на влаковата работа, съобразена с инвестиционната програма и строително-ремонтните дейности по железопътната инфраструктура на ДП „НКЖИ“ при осигуряване на безопасно движение на влаковете в съответствие с График за движение на влаковете (ГДВ), изчисляване на инфраструктурните такси за използването на железопътната инфраструктура и осигуряване на отчетна и статистическа информация относно натоварването по железопътната инфраструктура.

Основната задача за 2012 г. пред поделение „Железен път и съоръжения“ беше задържането и привеждането състоянието на железния път, стрелките и съоръженията в техническа изправност, съгласно заложените в графика скорости за движение на влаковете. Усилията бяха насочени предимно в участъци с ограничения на скоростите и такива, които поради влошеното си състояние ще наложат намаляването на съществуващите скорости. Реализацията на ремонтните дейности по железния път и стрелките се осъществяваше изключително със собствена тежка пътна механизация.

През 2012 г. изпълнените видове работи и ремонт по железния път и съоръжения, финансирани с инфраструктурни такси са, както следва:

- Подновяване на железопътни стрелки – 15 бр.;
- Механизирано пресяване на баластова призма – 50 649 м;
- Механизирано укрепване с ТПМ на железен път – 2 765 775 м;
- Механизирано укрепване с ТПМ на железопътни стрелки – 1 680 бр.;
- Полагане на БРП – 25 892 м;
- Неутрализация на БРП – 3 081 м;
- Ремонт на жп мостове, тунели и слаби места – на обща стойност около 3, 7 млн. лв.;
- Ремонт на 17 прелеза – подмяна на дървената им настилка с еластична настилка тип “STRAIL”;
- Подновяване на железен път – 7 104 м.

В резултат на изпълнение на ремонтните работи през 2012 г. се постигна:

- Възстановяване на проектни скорости на 21,1 км;
- Запазване на съществуващи скорости на 2 400 км;
- Премахване на ограничения на скорости:
  - временни – 43,5 км;
  - постоянни – 5,3 км;
- Намаляване на времепътуването с 9,2 мин.

Дейности по сигнализацията и телекомуникацията

Системите и устройствата на осигурителната техника, телекомуникациите и нетяговото електроснабдяване (ОТ, ТК и ЕС) осигуряват управлението, контрола и безопасността на влаковото движение по железопътната мрежа.

Основна задача на дейността е намаляване на риска от субективна грешка при управлението на процесите по контрол и управление на влаковото движение и гарантиране на безопасността и ефективността на превозния процес.

През 2012 г. са реализирани следните обекти:

- Ремонт на част от техническата инфраструктура (кабелни мрежи СН и НН) - ел. захранващ кабел 20 kV ТП гара Перник разпределителна;
- Аварийно механизано възстановяване на железния път в междугарието Зверино-Мездра юг път № 2 от км 71+102(КС № 3) до км 85+320 (КС № 6) с дължина 14 218 м по 2^{ра} жп линия (преходен обект 2012/2013) – ОТ, ТК, ЕС – преустройство;
- Неотложни възстановителни работи за укрепване на насипа и обезопасяване на железния път в междугарието Михайлово - Меричлери от км 12+800 до км 14+400 - ОТ, ТК, ЕС – преустройство;
- Изграждане на нов мачтов трафопост 20/0,4 kV-100 kVA на гара Казичене;
- Обезопасяване на гари от тероризъм и вандализъм чрез изграждане на видеонаблюдение /преходен обект 2012-2013г./;
- Ремонт на част от техническата инфраструктура - електрозахранване 6kV/75Hz за сигнални точки участък гара Златица – гара Карлово;
- Ремонт и възстановяване проектни параметри на магистрални кабели в участъка Вакарел-Костенец.

Дейност „Осигурителна техника“

Голям брой прелези все още се осигуряват с ръчни бариери, управлявани от прелезопазачи, което създава предпоставки за допускане на субективни грешки. С внедряването на съвременна апаратура за охрана на прелезите този риск ще бъде сведен до минимум.

През 2012 г. са изпълнени следните дейности: пресъоръжени са 23 бр. прелези; пресъоръжени са 7 бр. гари; възстановени сигнални кабели – 17 174 м.; възстановени въздушни ТТ линии – 150 м.; положени нови кабели в гари – 41 563 м.; направени преустройства в гари във връзка с ремонт на железния път в тях – 14 бр.; изграждане и възстановяване на заземителни мрежи на ОТ – 475 бр. заземителни колове; изработване на

сигнално алармени системи за охрана на кабините за междугарова апаратура и шкафове на АПУ – 22 бр.; извършване на непрекъсната и качествена профилактика на съоръженията и системите на ОТ и поддържане оперативна готовност за незабавно отстраняване на възникнали повреди.

Дейност „Телекомуникации“

Направление „Телекомуникации“ извършва планово-профилактично поддържане, аварийно-възстановителна дейност, ремонт, развитие и строителство на телекомуникационните съоръжения.

През 2012 г. е извършено:

- Изграждане на оптична свързаност Русе разпределителна-Разделен пост Дунав мост-Гюргево - осигурена нова система за заявяване и предоставяне на свободен път на граничния преход Русе – Гюргево;
- Изнасяне на телефонен капацитет по оптичен кабел от АТЦ - Г. Оряховица до Енергосекция Г. Оряховица и от АТЦ - София до гара Захарна фабрика - създадени са качествено нови телефонни и служебни връзки и намален разход за ремонт и поддръжка на медни кабели;
- Изграждане видео контрол на опасната зона на 6 броя интензивни прелези – контрол на МПС преминаващи през жп прелезите, регистриране на нарушители и контрол върху съоръженията на прелезните устройства.

За възстановяване последствията от многобройните кражби, щетите от бедствия и повредите по магистралните кабели са възстановени: временни връзки с кабел UTP – 24 392 м.; временни връзки с кабел ТСВВ – 4 543 м.; съобщителни кабели – 16 128 м.; оптични кабели – 325 м.; изградени и възстановени са заземителни мрежи на 150 бр. заземителни колове.

Дейност „Електроснабдяване и енергиен контрол“

През 2012 г. дейност „ЕС и ЕК“ в ПСТ работи по пресъоръжаване на трафопостове и отремонтване на трансформатори, с което се гарантира непрекъсваемост на електрозахранването на обектите. Извършен е ремонт на части от техническата инфраструктура /изграждане кабелна мрежа 20kV ТП- ж.п.гара Перник-Разпределителна и нов мачтов трафопост 20/0.4kV 100kVA ж.п.гара Казичане/. Подменени са силно амортизирани съоръжения. Възстановено е отоплението на жп.стрелки и е осигурено нормално движение на влаковете при снеговалеж. Монтирани са устройства за дистанционно отчитане на консумирана ел.енергия, в резултат на което са намалени загубите на електроенергия и са ограничени експлоатационните разходи по отчитането ѝ. Подменени са стари елементи за осветление пилонно и перонно с нови /натриеви и луминисцентни лампи, дросели ПЗУ/. Постигнати са нормите на осветеност с по-малък разход на електроенергия.

В натурални измерители извършената работа от звена „ЕС и ЕК“ е, както следва: пресъоръжени трафопостове – 60 бр.; възстановени кабели СН и НН – 16 080 м; възстановено външно осветление – пилонно и перонно – 2 283 бр. осветителни тела; монтирани дефектно-токови защиты – 165 бр.; възстановени нагреватели за отопление на стрелки – 834 бр.; монтирани електромери за измерване на ел. енергия на жилища, фирми и служебни помещения – 218 бр.; изграждане и възстановяване на заземителни мрежи на ЕС и ЕК – 200 бр. заземителни колове; възстановено вътрешно осветление – 393 бр. осветителни тела.

Дейности по енергетичните и електротехнически съоръжения

С Решение № Л-327/17.05.2010 г. е издадена лицензия на ДП „НКЖИ“ за дейността разпределение на тягова ел. енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. Разпределението на тягова електрическа енергия за нуждите на железопътния транспорт обхваща изпълнение на задълженията, присъщи за тази дейност съгласно Закона за енергетиката, подзаконовите нормативни актове, Закона за железопътния транспорт и издадената лицензия от ДКЕВР, за територията на цялата железопътна инфраструктура.

Дейността на поделение „Електроразпределение“ се осъществява от експлоатационен персонал, разположен на териториален принцип с обособени 49 броя подрайона по контактна мрежа, 53 броя тягови подстанции и специализирана механизация за ремонт и поддържане на контактната мрежа за постигане на необходимата сигурност и безопасност на железопътните превози.

През 2012 г. поделение „Електроразпределение“:

Контролира експлоатацията на енергийните обекти чрез ежедневна профилактика на контактната мрежа и тяговите подстанции, по план-график от квалифициран технически персонал с цел безопасно и надеждно функциониране.

III. ПЕРСОНАЛ И ПОЛИТИКА НА ДОХОДИТЕ

През 2012 г. продължава изпълнението на „Програмата за оперативно реструктуриране на ДП „НКЖИ“ за периода 2011–2014 г.“, чиято основна цел е постигане оптимизиране на разходите на предприятието чрез подобряване организацията на дейностите и процесите, ефективно използване на материалните, финансовите и човешки ресурси и повишаване производителността на труда.

Структурни и организационни промени през 2012 г.:

- Реструктурирана е дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“ към Централно управление на ДП „НКЖИ“.
- Създаден е отдел „Изпълнение на програми с национално финансиране“ с дейност усвояване на средствата по обектите с финансиране от Държавния бюджет на Република България.

• Изградени са три звена за управление и изпълнение на проекти (ЗУИП) и Съвет за управление на проекти (СУП): 1. „Рехабилитация на железопътната инфраструктура по участъци на железопътната линия Пловдив–Бургас“; 2. „Реконструкция и електрификация на железопътната линия Пловдив–Свиленград по коридори IV и IX, Фаза 2: Участък Първомай–Свиленград“; 3. „Модернизация на железопътен участък „Септември–Пловдив“ – част от Транс-европейската железопътна мрежа“.

Новосъздадената организационна структура е с функции, които са изцяло фокусирани върху комплексното изпълнение и контрол на проектите по Оперативна програма „Транспорт“ (ОПТ) и водят до допълнителни икономии на административни разходи. Всички големи инфраструктурни проекти се управляват по модел, който отговаря на най-съвременните тенденции в областта. Проектът е реализиран съвместно с европейската инициатива JASPERS.

Ефектът от изпълнението на дейностите по реструктуриране и оптимизиране е намаление с 1 020 на средния списъчни брой персонал за годината (без лица в отпуск по майчинство) на ДП „НКЖИ“ за 2012 г. спрямо 2011 г. (12 729 среден списъчен брой персонал за 2012 г. при 13 749 среден списъчен брой персонал за 2011 г.). Отчетеното намаление на средния списъчен брой персонал за м. декември 2012 г. спрямо м. декември 2011 г. е 926 средно списъчни бройки. Отчита се намаление с 893 щатни бройки по разписание на длъжностите и с 953 от списъчния брой на персонала.

Численост на персонала по разписание на длъжностите			
2011 г.		2012 г.	
31.12.2010 г.	14 570	31.12.2011 г.	13 437
31.12.2011 г.	13 437	31.12.2012 г.	12 544
Изменение 2011 г.(+/-):	-1 133	Изменение 2012 г.(+/-):	- 893
Изменение 2011 г.(%):	-7,78%	Изменение 2012 г.(%):	- 6,65%

Списъчен брой на персонала			
2011 г.		2012 г.	
31.12.2010 г.	14 509	31.12.2011 г.	13 365
31.12.2011 г.	13 365	31.12.2012 г.	12 412
Изменение 2011 г.(+/-):	-1 144	Изменение 2012 г.(+/-):	-953
Изменение 2011 г.(%):	-7,88%	Изменение 2012 г.(%):	-7,13%

Политика на доходите

През 2012 г. продължава изпълнението на мерки и действия за оптимизиране на числеността и разходите за персонал.

За 2012 г. разходите за персонал (възнаграждения и осигуровки) са в размер на 144 051 хил. лв., което е по-малко с 6 544 хил. лв. от отчетените през 2011 г. Средната брутна работна заплата за 2012 г. е 702,78 лв. Отчита се ръст от 3,69% спрямо отчетената за 2011 г. (677,78 лв.). Въведена е система за формиране и заплащане на добавка върху основната заплата за постигнати резултати в сила от 01.07.2012 г. в изпълнение на договореностите с КТД - 2012 г. Съвместно със синдикатите са изготвени и приети критерии за оценка на резултатите от дейността и трудовото представяне на персонала по подразделения на предприятието. В зависимост от постигнатите резултати и на база определен лимит за всяко подразделение, са определени индивидуални добавки върху основните заплати на работниците и служителите. Средствата за добавката са осигурени от повишената производителност и реализираната икономия от разходите за възнаграждения от освобождаването на персонал.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА

ДЪРЖАВНО ФИНАНСИРАНЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА 2011/2012 Г. – ДОГОВОР МЕЖДУ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ДП „НКЖИ“

На основание Договора между Република България и ДП „НКЖИ“ и одобрена Годишна програма от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за 2012 г. общият размер на средствата за инвестиции и текущо поддържане на железопътната инфраструктура на Компанията е 217 000 хил. лв.

С ПМС № 367/ 29.12.2011 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България – обн. ДВ. бр. 99 от 16.12.2011 г. е предоставен капиталов трансфер в размер на 90 000 хил. лв. и субсидия в размер на 127 000 хил. лв.

ТЕКУЩА СУБСИДИЯ

Предоставената субсидия на ДП „НК ЖИ“ за 2012 г. от страна на държавата в размер на 127 000 хил. лв. беше насочена към текущо поддържане и експлоатация чрез доставка на материали, гориво, текущи ремонти на машини и съоръжения, изплащане на възнагражденията и осигуровките на персонала и външни услуги като охрана, почистване, изплащане на лицензи, такси и други.

КАПИТАЛОВИ ТРАНСФЕРИ

Към 31 декември 2012 година усвоените капиталови трансфери, предоставени от държавния бюджет на ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“, са в размер на 90 000 хил. лв. За основен ремонт на дълготрайни материални активи (ДМА), по §5100 от поименните списъци, са усвоени 72 569 хил. лв. За придобиване на ДМА по §5200, усвоените капиталови трансфери са в размер на 17 431 хил. лв.

Предоставените средства за основен ремонт и придобиване на ДМА от ДБ и средства за текуща поддръжка са усвоени на 100%:

НАИМЕНОВАНИЕ	Усвояване за 2012 г. (хил. лв.)
§ 5100 Основен ремонт на дълготрайни материални активи	72 569
Ремонт на железния път и съоръженията за поддържане на достигнатите	
1.1 скорости (проект 3)	44 236
1.2 Модернизиране на осигурителни системи и прелезни устройства (проект 4)	7 312
1.3 Модернизиране на контактна мрежа и тягови подстанции (проект 5)	7 722
Възстановяване на проектни параметри на жп линия София-Карлово-	
1.4 Зимница (проект 8)	3 888
Преустройство на възлови жп гари в съответствие с европейските	
1.5 изисквания (проект 20)	9 411
§ 5200 Придобиване на дълготрайни материални активи	17 431
2.1 Удвояване и електрификация на жп линия Карнобат-Синдел (проект 7)	11 962
Подновяване и електрификация на жп линия Драгоман-Димитровград	
2.2 (проект 9)	1 372
Повдигане на нивелета на железния път и съпътстващи допълнителни	
2.3 работи по жп линията Свиленград – турска граница	4 097
ОБЩО КАПИТАЛОВИ ТРАНСФЕРИ	90 000
СРЕДСТВА ЗА ТЕКУЩА ПОДДРЪЖКА ПО ДОГОВОР С ДЪРЖАВАТА	127 000
ВСИЧКО КАПИТАЛОВИ ТРАНСФЕРИ И ЦЕЛЕВА СУБСИДИЯ	217 000

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ СЪС СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ДП „НК ЖИ“ е Бенефициент на проекти финансирани със средства от ЕС по различни програми и фондове в т.ч. по всички проекти от Приоритетна ос I - Развитие на железопътната инфраструктура по Транс-европейските и основните национални транспортни оси, по един проект от Приоритетна ос III - Подобряване на интермодалността при превозите на пътници и товари, и Приоритетна ос V - Техническа помощ на Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г.

Стратегическата цел на Оперативна програма „Транспорт“ е изграждането на балансирана и устойчива транспортна система чрез развитие и модернизация на ключовата транспортна инфраструктура за връзки с национално, трансгранично и европейско значение.

Към 31.12.2012 г. на различно ниво на изпълнение са следните железопътни инфраструктурни проекти, свързани с изграждане и проектиране на жп инфраструктурата, както и технически помощи за развитие на интермодалния транспорт:

1. Проекти, финансирани чрез капиталов трансфер – Проекти, финансирани по програма ИСПА

1.1. Проект “Реконструкция и електрификация на жп линия Пловдив–Свиленград–Турска/Гръцка граница и оптимизиране на трасето за скорост 160 км/ч” по програма ИСПА от Пловдив до Димитровград. Общата стойност на договора за Фаза 1 е в размер на 105 752 940,00 евро, съгласно Допълнително споразумение № 4/28.03.2012 г., като към края на отчетния период са усвоени 100 % от средствата. Общата стойност на договора за Фаза 2 възлиза на 68 000 000,00 евро като към края на отчетния период бяха усвоени 99,91 % от средствата. Общата стойност на договора за изграждане на системи за сигнализация, телекомуникации и SCADA за цялата линия е в размер на 38 615 986,66 евро като през отчетния период бяха усвоени 71,93 % от средствата.

2. Проекти по Програма Транс-европейска транспортна мрежа (TEN-T) на ЕС

2.1. Проект „Техническа помощ за възстановяване на проектните параметри на жп линия Варна - Русе“. Обща стойност на сключените договори – 5 282 412,96 лв. с ДДС, разплатени средства към 31.12.2012 г.

– 5 282 412,96 лв., в т.ч. за 2012 г. – 25 692,00 лв., финансово изпълнение – 100%. Процент на усвояване от финансовата помощ – 100%. Проектът е приключен.

2.2. Мултинационален проект „Проучвания относно изграждането на Железопътен приоритетен проект №22” Многогодишна програма 2007-2013 г. с Решение за отпускане на финансова помощ на ЕК С(2008) 7574 от 04.12.2008 г. Общата стойност на проекта е 7 040 988,00 лв. с ДДС.

3. Проекти по Оперативна програма „Транспорт” 2007-2013 г.

Приоритетна ос 1 - „Развитие на железопътната инфраструктура по Транс-европейските и основните национални транспортни оси”

В процес на изпълнение са следните железопътни инфраструктурни проекти, свързани с изграждане на жп инфраструктура:

3.1 Проект „Реконструкция и електрификация на жп линия Свиленград-турска граница”

Обща стойност на проекта – 85 823 590,80 лв. с ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 74 428 642,31 лв., в т.ч. за 2012 г. – 15 036 598,28 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 88,60%. Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ към 31.12.2012 г. – 82,11%. Изпълнени са всички строително-монтажни работи съгласно работната програма. На 14.12.2012 г. е подписан Акт обр. № 15.

3.2 Проект „Реконструкция и електрификация на железопътна линия Пловдив-Свиленград по коридори IV и IX, Фаза 2: Участък Първомай-Свиленград”

Обща стойност на проекта – 391 800 000,00 лв. с ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 46 182 271,59 лв., в т.ч. за 2012 г. – 46 182 271,59 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 11,79%. Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ към 31.12.2012 г. – 13,57%.

3.3 Проект „Рехабилитация на железопътната инфраструктура в участъци от железопътната линия Пловдив-Бургас”

Обща стойност на проекта – 472 084 448,66 лв. с ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 151 938 906,80 лв., в т.ч. за 2012 г. – 91 315 722,64 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 32,18%. Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ към 31.12.2012 г. – 35,18%.

3.4 Проект „Модернизация на железопътния участък Септември – Пловдив: част от Транс-европейската железопътна мрежа”

Обща стойност на проекта – 630 626 259,28 лв. с ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 24 907 301,17 лв., в т.ч. за 2012 г. – 8 318 828,82 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 8,09%. Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ към 31.12.2012 г. – 10,38%.

3.5 Проект „Модернизация на железопътната линия София – Пловдив: железопътни участъци София – Елин Пелин и Елин Пелин – Септември”

Стойност на проекта съгласно одобрен ФК - 58 981 408,20 лв. с ДДС, разплатени средства към 31.12.2012 г. – 78 744,00 лв., в т.ч. за 2012 г. – 78 744,00 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 55,58%.

3.6 Проект „Инструмент за подготовка на железопътни проекти по TEN-T мрежата”

Стойност на проекта съгласно одобрен ФК - 56 000 193,22 лв с ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 64 878,00 лв., в т.ч. за 2012 г. – 64 878,00 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 66,09%. В Инструмента са включени за развитие следните обекти на железопътната инфраструктура: железопътна линия София – Драгоман; железопътна линия София – Перник – Радомир; железопътен възел София и железопътен възел Бургас.

3.7 Проект „Проектиране на строителството на железопътната линия Видин-София: железопътни участъци Видин-Медковец и Медковец-Руска бяла”

Обща стойност на проекта – 76 205 256,00 лв. с ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 0,00 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 0,00 %. Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ – 0,00 %.

3.8 Проект „Рехабилитация на железопътен участък Пловдив-Бургас-Фаза 2”

Проектът включва подготовка по ОПТ 2007-2013 г. на следните проекти: „Изграждане на оптичен кабел по линията Пловдив-Бургас”; „Внедряване на гарови централизации в участъка Карнобат-Бургас”; „Рехабилитация на участък Пловдив-Оризово”; „Модернизация на участък Ямбол-Зимница”; „Модернизация на участък Оризово-Михайлово”; „Развитие на жп възел Пловдив” и дейностите, свързани с проектиране и изграждане на системи за сигнализация и телекомуникации и премахване на пресичанията на едно ниво в участъци по протежение на жп линията Пловдив – Бургас.

Стартира подготовката на документация за избор на изпълнител за предпроектно проучване и изготвяне на идейни проекти и дейности по подготовка за изпълнение на проекта „Рехабилитация на железопътен участък Пловдив – Бургас – Фаза 2”.

Приоритетна ос 3 - „Подобряване на интермодалността при превоза на пътници и товари”

3.9 Проект „Техническа помощ за подготовка на проект „Изграждане на интермодален терминал в град София - Фаза 1”

Обща стойност на проекта – 600 000,00 лв с ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 59 721,60 лв., в т.ч. за 2012 г. – 0,00 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 100 %.

Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ - 9,95 %. На XI - то заседание на КН по ОПТ, проведено на 08.12.2011 г., е решено проектът за изграждане на ИМТ в гр. София да бъде отложен за следващия програмен период на Оперативната програма.

3.10 Проект „Изграждане на интермодален терминал в Южен Централен район на планиране в България – Пловдив“

Индикативна стойност на проекта - 13 862 679,18 лв. без ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 67 125,60 лв., в т.ч. за 2012 г. – 67 125,60 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 58,94%.

3.11 Проект „Техническа помощ за изграждане на интермодален терминал в Северен централен район на планиране в България - Русе“

Обща стойност на проекта – 5 967 422,40 лв. с ДДС.

Строителството на интермодалния терминал е предвидено да се осъществи през следващия период на програмата в периода 2014 г. - 2020 г.

3.12 Проект „Рехабилитация на гарови комплекси - Централна гара София, гара Пазарджик и гара Бургас“

Индикативна стойност на проекта: 87 131 096,41 лв. с ДДС

Приоритетна ос 5 - „Техническа помощ“

3.13 Проект „Разширяване функционалния обхват на Географска информационна система“ (ГИС) на ДП „НКЖИ“

Обща стойност на проекта – 11 182 296,00 лв. с ДДС,

Изготвен е Формуляр за кандидатстване за финансиране на проекта. На 15.10.2012 г. е сключен договор между УО на ОПТ и ДП „НКЖИ“ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПТ. Предстои провеждане на открита процедура по ЗОП за избор на изпълнител.

3.14 Проект „Осигуряване на финансов ресурс за изплащане на възнаграждения на служителите, извършващи дейности по програмиране/идентифициране, подготовка, финансово управление, отчетност и контрол, наблюдение и контрол на изпълнението на проектите/операциите на ДП „НКЖИ“, като бенефициент по Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г.“

Обща стойност на проекта – 3 965 583,20 лв., разплатени средства към 31.12.2012 г. – 491 763,26 лв., в т.ч. за 2012 г. – 491 763,26 лв., финансово изпълнение – 12,40 %. Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ – 8,04 %.

3.15 Проект „Техническа помощ за обезпечаване на разходите за доставка на компютърно и периферно оборудване, сървър и софтуерни продукти за нуждите на Национална компания „Железопътна инфраструктура“ - бенефициент по Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г.“

Обща стойност на проекта по договор за БФП – 386 280,00 лв. с ДДС

3.16 Проект „Техническа помощ за подобряване на материално-техническата база чрез преустройство на съществуващ тавански етаж от административна сграда на ДП „НКЖИ“ с адрес: 1233 София, бул. „Мария Луиза“ №110“

Обща стойност на проекта – 455 310,00 лв. с ДДС. Финансово изпълнение по сключени договори – 30,48 %. Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ – 8,02 %.

През 2012 г. са подготвени документи за финансиране по приоритетна ос 5 на ОПТ за следните проекти:

1. „Техническа помощ за обезпечаване на разходите за проектиране и внедряване на система за планиране и управление на ресурсите (СПУР) в ДП „НКЖИ“

Индикативна стойност на проекта - 10 810 090,80 лв. с ДДС

2. „Техническа помощ за обезпечаване на разходите, свързани с управлението, индексиранието, съхранението и внедряването на електронен архив на документите по проектите, финансирани от Европейските фондове“

Индикативна стойност на проекта - 1 165 000,00 лв. с ДДС.

3. „Техническа помощ за формиране на тарифна политика за достъп и използване на железопътната инфраструктура в ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ - бенефициент по Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г.“

Индикативна стойност на проекта - 3 657 402,10 лв без ДДС

V. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

	Преизч. отчет към 31.12.2011	Отчет към 31.12.2012	Абсолютно изменение (2012-2011)	Индекс 2012/2011
Обща ликвидност	3,72	4,65	0,93	1,25
Бърза ликвидност	3,01	3,99	0,98	1,33
Абсолютна ликвидност	0,44	0,86	0,42	1,95
Финансова автономност (коефициент на платежеспособност)	6,79	7,18	0,39	1,06
Коефициент на задлъжнялост	0,15	0,14	-0,01	0,93
Оборот на вземанията от клиенти (пъти)	1,29	1,37	0,08	1,06
Период на събиране на вземанията от клиенти	278дни	262дни	-16дни	0,94
Период на погасяване на задълженията по доставката	30дни	16дни	-14дни	0,53
Времетраене на един оборот на материалните запаси	66дни	79дни	13дни	1,20
Брой на оборотите на материалните запаси	5,45	4,55	-0,90	0,83
Заетост на материалните запаси	0,18	0,22	0,04	1,22
Рентабилност на приходите от продажби	-0,32	-0,08	0,24	0,25
Нетна рентабилност на собствения капитал	-0,03	-0,01	0,02	0,33
Рентабилност на активите	-0,017	-0,003	0,014	0,18
Ефективност на разходите от оперативна дейност	0,88	0,97	0,09	1,10
Ефективност на приходите от оперативна дейност	1,14	1,03	-0,11	0,90
Нетен оборотен капитал	110 755	147 162	36 407	1,33
Зает капитал	2 198 892	2 805 834	606 942	1,28
Дългосрочни пасиви	972 891	1 139 904	167 013	1,17
Чиста стойност на активите	1 226 001	1 665 930	439 929	1,36

Изменението на финансовите показатели на компанията през 2012 г., е както следва:

- **Показателите за ликвидност** за 2012 г. показват добро равнище на общата, бързата и абсолютната ликвидност. Компанията разполага с повече краткотрайни активи, които може да използва за погасяване на текущите си задължения.

- **Подобрена е финансовата автономност** и относителната независимост по отношение на кредиторите спрямо 2011 г., което е видно от подобряването с 0,39 пункта на коефициента на платежеспособност и намаляването с 0,01 пункта на коефициента на задлъжнялост.

- **Показателите за рентабилност** са отрицателни величини, тъй като финансовият резултат и за двете години е загуба.

- Текущите активи превишават текущите пасиви и Компанията има наличие на оборотен капитал. Налице е **положителна тенденция на увеличаване на оборотните средства за финансиране** на текущата дейност. За 2012 г. оборотният капитал е увеличен с 36 407 хил. лв. спрямо 2011 г. Текущите вземания са увеличени с 22% спрямо 2011 г., свързано с нарастването на вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД и дъщерните му дружества. Намалени с 0,2% са текущите задължения.

- **Периодът на събиране на вземанията от клиенти** е намален с 16 дни, от 278 на 262 дни. Към клиенти с просрочени задължения към ДП „НКЖИ“ са отправени покани за доброволно погасяване на задълженията, предлагат се спогодби за разсрочено плащане, протоколи за прихващане до размера на насрещните задължения, заведени са дела за предявяване на вземания.

- За 2012 г. е **намален периодът на погасяване на задълженията към доставчици** с 14 дни (от 30 на 16 дни). За 2012 г. задълженията към доставчици спрямо 2011 г. са намалени с 9,9%. Продължава прилагането на финансово-оперативната организация за съгласуване нивото на извършена работа и преглед на всички текущи документи с оглед недопускане забавяне на плащанията във времето. ДП „НКЖИ“ се разплаща до пет дни след получаването на фактура от контрагентите. Основната цел на предприятието е да е изряден и коректен платец, както към държавния бюджет, така и към бизнеса.

- При краткотрайните материални активи се отчита влошаване на финансовите коефициенти. Увеличено е времетраенето на оборота на материалните запаси с 13 дни от 66 на 79 дни.

В резюме финансовото състояние на ДП „НКЖИ“ през 2012 г. е следното:

- Увеличение на приходите от дейността за 2012 г. спрямо отчетените за 2011 г., главно от реализирани в по-голям размер: приходи от ремонт и услуги на външни предприятия, приходи от финансиране и финансови приходи от участия, както и от признати на приход вземания по лихви от „Холдинг БДЖ“ ЕАД (споразумение от 01.11.2012 г.);
- Намаление на приходите през 2012 г. от инфраструктурни такси с 8 207 хил.лв. спрямо отчетените през 2011 г.;
- Увеличаване размера на приходите от финансиране и разширяване обхвата им с източник оперативните програми на Европейския съюз за развитие и модернизация на транспортната инфраструктура;
- Ефективно и пълно усвояване на средствата предоставени от Държавния бюджет за 2012 г., ОПТ, TEN-T и други;
- Покриване на задълженията към международните финансови институции;
- Ограничение на паричния поток на компанията за 2012 г. вследствие на ефективното изплащане на заема към МБВР в размер на 6 020 хил.лв.;
- Стриктна финансова дисциплина, приоритизиране и контрол при изразходването на финансовите средства;
- Изплащане по график на дължимите възнаграждения и надбавки на персонала;
- Подобряване на показателя „брой персонал на 1 км. железен път“ с 0,23 бр. от 3,27 на 3,04 брой персонал на 1 км. железен път.

ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ приключва 2012 г. със счетоводна загуба в размер на 12 263 хил.лв. (с включен текущ разход за данък върху печалбата в размер на 2 607 хил.лв.). След признаване на приходите от отсрочени данъци финансовият резултат е загуба в размер на 9 847 хил. лв. (подобряване на финансовия резултат спрямо отчет 2011 г. – намаляване на загубата с 29 311 хил. лв.).

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До собственика на
ДП „НК ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“
гр. София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на ДП „НК ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ към 31 декември 2012 г., включващ счетоводен баланс към 31 декември 2012 г., отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща тогава, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът

взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас квалифицирано мнение.

База за изразяване на квалифицирано мнение

Както е оповестено в бележка 14 „Имоти, машини и съоръжения“ към финансовия отчет на ДП „НК ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“, в счетоводния баланс на Компанията са включени земи на стойност 102,388 хил. лв. и сгради на стойност 20,821 хил. лв. към 31 декември 2012 г. без надлежни документи за собственост. Ние не бяхме в състояние да се убедим в разумна степен на сигурност чрез прилагането на допълнителни одиторски процедури относно правота на собственост на Компанията върху тези активи към 31 декември 2012 г.

В групата „Имоти, машини и съоръжения“, представена в годишния финансов отчет на Компанията, са включени разходи за придобиване на нетекущи активи в размер на 1,458 хил. лв. към 31 декември 2012 г. Поради продължителния период на изграждане на тези активи и тяхната изложеност на влиянието на външни фактори, ние не можахме да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства, че тяхната балансова стойност е възстановима.

Квалифицирано мнение

По наше мнение с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в параграфа „База за изразяване на квалифицирано мнение“, финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на **ДП „НК ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“** към 31 декември 2012 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, и българското законодателство.

Параграф за обръщане на внимание

Обръщаме внимание на бележка 31.2 „Анализ на кредитния риск“ към финансовия отчет на ДП „НК ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“, където е оповестено, че Компанията има просрочени търговски и други вземания за период над една година в размер на 34,229 хил. лв. към 31 декември 2012 г. Не е извършвана обезценка на посочените вземания, тъй като ръководството счита, че те могат да бъдат реализирани с оглед на предприетите действия за тяхното събиране.

Нашето мнение не е модифицирано във връзка с този въпрос.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2012 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2012 г. на **ДП „НК ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“**, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2012 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, и българското законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

Марий Апостолов
Регистриран одитор
Управител

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

15 март 2013 г.
гр. София

Отчет за всеобхватния доход
за годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева

	Бел.	2012	2011
Приходи от инфраструктурни такси	5	87,413	95,620
Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата	6	201,468	172,213
Други приходи	7	37,758	25,114
		<u>326,639</u>	<u>292,947</u>
Капитализирани разходи		10,960	3,140
Промени в материалните запаси и незавършеното производство		18	(34)
Печалба от продажба на нетекущи активи	8	1,653	2,334
Разходи за материали	9	(37,933)	(33,179)
Разходи за външни услуги	10	(39,372)	(30,010)
Разходи за амортизация	14, 14.1, 15	(121,637)	(104,610)
Разходи за персонала	12.1	(144,051)	(150,595)
Други разходи за дейността	11	(4,867)	(20,181)
Себестойност на продадени материали		(1,865)	(722)
Загуба от оперативна дейност		(10,455)	(40,910)
Финансови приходи	13	2,463	1,513
Финансови разходи	13	(1,664)	(1,838)
Загуба от дейността преди данъци		(9,656)	(41,235)
(Разход за)/Приход от данък върху дохода	22	(191)	2,077
В т.ч. Текущ разход за данък		(2,607)	(1,600)
В т.ч. От отсрочени данъци		2,416	3,677
Загуба от дейността след данъци		(9,847)	(39,158)
Друг всеобхватен доход:			
Увеличение на преоценъчен резерв		497,988	-
Данък върху дохода, отнасящ се до друг всеобхватен доход		(49,799)	-
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		448,189	-
Общ всеобхватен доход		438,342	(39,158)

Отчетът за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 43.

Съставил:

Роза Константинова
Главен счетоводител

Милчо Ламбрев
Генерален директор

Дата на съставяне: 5 март 2013 година

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15 март 2013 г.:

Марий Апостолов

Регистриран одитор

Управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Счетоводен баланс

към 31 декември

В хиляди лева

Активи**Нетекущи активи**

Имоти, машини и съоръжения	14	2,711,105	2,108,081
Активи извън експлоатация	14.1	1,672	1,889
Нематериални активи	15	4,192	5,075
Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия	16	2,146	2,146
Финансови активи на разположение за продажба	19	-	742

Общо нетекущи активи

2,719,115	2,117,933

Текущи активи

Материални запаси	17	26,943	28,983
Търговски и други вземания	18	128,023	104,912
Финансови активи на разположение за продажба	19	742	-
Пари и парични еквиваленти	20	34,210	18,101

Общо текущи активи

189,918	151,996

Общо активи

2,909,033	2,269,929

Собствен капитал

Основен капитал	21.1	100,000	100,000
Допълнителни резерви	21.2	382,955	382,916
Преоценъчен резерв	21.3	1,571,206	1,136,946
Натрупана загуба		(388,231)	(393,861)

Общо собствен капитал

1,665,930	1,226,001

Нетекущи пасиви

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	25	948,662	833,201
Получени заеми	24	19,902	31,887
Търговски и други задължения	27	32,549	15,573
Задължения за обезщетения при пенсиониране	12.2	6,279	5,553
Отсрочени данъчни пасиви	23.1	132,512	86,677

Общо нетекущи пасиви

1,139,904	972,891

Текущи пасиви

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	25	61,428	29,824
Получени заеми	24	12,006	11,273
Търговски и други задължения	27	27,602	27,564
Задължения за обезщетения при пенсиониране	12.2	2,163	2,376

Общо текущи пасиви

103,199	71,037

Общо пасиви

1,243,103	1,043,928

Общо собствен капитал и пасиви

2,909,033	2,269,929

Счетоводният баланс следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 43.

Съставил:

Роза Константинова

Главен счетоводител

Милчо Ламбрев

Генерален директор

Дата на съставяне: 5 март 2013 година

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15 март 2013 г.:

Марий Апостолов

Грант Торнтон ООД

Регистриран одитор, Управител

Специализирано одиторско предприятие

Отчет за паричните потоци

за годината, завършваща на 31

В хиляди лева

	Бел.	2012	2011
Оперативна дейност			
Постъпления от търговски контрагенти		116,243	133,635
Плащания към търговски контрагенти		(106,414)	(111,700)
Парични потоци, свързани с персонала		(143,864)	(151,055)
Получени лихви и такси, свързани с оперативна дейност		150	147
Платен данък върху доходите		(2,246)	(1,301)
Други парични потоци от оперативна дейност		20,888	5,366
Нетни парични потоци от оперативна дейност		(115,243)	(124,908)
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(85,809)	(94,663)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		2,184	2,812
Получени дивиденди		762	658
Придобиване на съучастия		-	(70)
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(82,863)	(91,263)
Финансова дейност			
Финансирания и субсидии		220,237	220,082
Плащания по заеми		(5,687)	-
Платени лихви по заеми		(333)	-
Нетни парични потоци от финансова дейност		214,217	220,082
Нетно увеличение на пари и парични еквиваленти		16,111	3,911
Пари и парични еквиваленти към 1 януари		18,101	14,191
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти		(2)	(1)
Пари и парични еквиваленти към 31 декември	20	34,210	18,101

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 43.

Съставил:

Роза Константинова

Главен счетоводител

Милчо Ламбрев

Генерален директор

Дата на съставяне: 5 март 2013 година

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15 март 2013 г.:

Марий Апостолов

Регистриран одитор

Управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Отчет за промените в собствения капитал

за годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Основен капитал	Допълнителни резерви	Преоценъчен резерв	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2011 г.	100,000	382,919	1,155,432	(374,769)	1,263,582
Прехвърлени нетекущи активи	-	(3)	-	-	(3)
Сделки със собственика	-	(3)	-	-	(3)
Загуба за годината	-	-	-	(39,158)	(39,158)
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	-	(39,158)	(39,158)
Прехвърляне на резерв на отписани нефинансови активи в неразмразената печалба	-	-	(18,486)	20,540	2,054
Други изменения	-	-	-	(474)	(474)
Салдо към 31 декември 2011 г.	100,000	382,916	1,136,946	(393,861)	1,226,001
Салдо към 1 януари 2012 г.	100,000	382,916	1,136,946	(393,861)	1,226,001
Прехвърлени нетекущи активи	-	39	-	-	39
Сделки със собственика	-	39	-	-	39
Загуба за годината	-	-	-	(9,847)	(9,847)
Друг всеобхватен доход:					
Преценка на нефинансови активи	-	-	497,988	-	497,988
Отсрочен данъчен пасив върху преоценъчен резерв	-	-	(49,799)	-	(49,799)
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	448,189	(9,847)	438,342
Прехвърляне на резерв на отписани нефинансови активи в неразмразената печалба	-	-	(13,929)	15,477	1,548
Салдо към 31 декември 2012 г.	100,000	382,955	1,571,206	(388,231)	1,665,930

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 43.

Съставил:

Роза Константинова
Главен счетоводител

Милчо Ламбрев
Генерален директор

Дата на съставяне: 5 март 2013 година

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15 март 2013 г.:

Марий Апостолов

Регистриран одитор

Управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Бележки към финансовия отчет

1. Правен статут и предмет на дейност

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП „НКЖИ“ или „Компанията“) е създадена в България в съответствие с изискванията на Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 година и е регистрирана с решение на Софийския градски съд № 1 от 15 януари 2002 година, вписана в регистъра II под №948, том 18, стр.32 по фд № 23/2002 г. Седалището на адресът на управление на Компанията е: Република България, гр. София, община Сердика, бул. Мария Луиза 110.

Компанията е създадена при преобразуване на Национална компания „БДЖ“ (НК „БДЖ“) чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 година. ДП „НК Железопътна инфраструктура“ е правопреемник на отделените активи и пасиви от НК „БДЖ“ в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 година. Единоличен собственик на капитала на Компанията е Българската държава чрез Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Органи на управление на Компанията са: Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Управителен съвет и Генерален директор.

Управителният съвет на Компанията в състав: Димитър Стоянов Савов – председател и членове: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев е действал до 03.10. 2012 година и от 30.11. 2012 до края на 2012 година. От 04 октомври 2012 година до 29 ноември 2012 година Управителният съвет е в състав: Валерий Любомирович Томов – председател и членове: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев. Компанията се управлява и представлява от Генералния директор Милчо Алексиев Ламбрев.

Със заповед на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, на основание чл. 40е, ал.1 и 2 във връзка с § 1, т.11 от Допълнителните разпоредби на Закона за независимия финансов одит, е назначен одитен комитет на ДП „НКЖИ“ в състав: Катя Лозанова Атанасова – председател и членове: Александрина Харалампиева Няголова и Анджелина Любенова Тотева от 29.08. 2011 г. до 14.10.2012 г. От 15.10. 2012 година до 27.12.2012 г. Одитният комитет е в състав: Катя Лозанова Атанасова – председател и членове: Александрина Харалампиева Няголова и Евгени Димитров Чечев. От 28.12.2012 година Одитният комитет е в състав: Катя Лозанова Атанасова – председател и членове: Евгени Димитров Чечев и Милена Велизарова Николова.

ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ има следната структура на административно-стопанските териториално обособени звена: Управления на движение на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена: в София, Горна Оряховица и Пловдив, Железопътни секции (ЖПС) – 5 звена: в София, Враца, Горна Оряховица, Шумен и Пловдив, 1 Механизирана железопътна секция Плевен, Поделение „Електроразпределение“ (ЕРП), Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ (СиТ) и Център за професионална квалификация (ЦПК). На основание Правилника за изменение и допълнение на Правилника за устройство и дейността на ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“, обнародван в ДВ № 99 от 14.12.2012 г., са приети промени в административно-управленската структура на ДП „НКЖИ“, съгласно които, считано от 01.01.2013 г. се закриват Железопътна секция Шумен и Механизирана железопътна секция Плевен.

ДП „НК Железопътна инфраструктура“ осигурява използването на железопътната инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия и управлява влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност. За целта Компанията извършва дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура; приема всички заявки за превоз от превозвачите и разработва графика за движение на влаковете, съгласувано с превозвачите, а за пътническите превози – и с общините. Компанията събира инфраструктурни такси в размер, определен от Министерски съвет, по предложение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД с капитал 5 хиляди лева и с предмет на дейност: търговия с електрическа енергия.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Компанията е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Компанията. Всички суми са представени в хиляди лева (включително сравнителната информация за 2011 г.), освен ако не е посочено друго.

Компанията съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). В него инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСС 27 „Консолидирани и индивидуални финансови отчети“.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Валидността на предположението зависи от подкрепата от страна на едноличния собственик на Компанията - Правителството на РБългария, проявление на която са подкрепата на държавата под формата на субсидии и държавни гаранции на заеми от международните финансови институции.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на ДП „НКЖИ“ към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2012 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Компанията прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Компанията и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2012 г.:

От 1 януари 2012 г. Компанията е приложила МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ – отписване – в сила от 1 юли 2011 г., приет от ЕС на 23 ноември 2011 г. Изменението на МСФО 7 води до по-голяма прозрачност при отчитането на сделки с прехвърляне на финансови инструменти и улеснява разбирането на ползвателите на финансовите отчети относно излагането на рискове при прехвърляне на финансови активи и ефекта от тях върху финансовото състояние на Компанията, особено в случай на секюритизиране на финансови активи.

Няма съществено ефект върху дейността и оповестяването на Компанията от прилагането на изменението на МСФО 7.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Компанията

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2012 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Компанията:

- МСФО 1 “Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане” - измененията относно свръхинфлация и фиксирани дати, в сила от 1 януари 2013 г., приети от ЕС на 11 декември 2012 г.
- МСФО 1 “Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане” - държавни заеми, в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване” – нетиране на финансови активи и финансови пасиви – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Новите оповестявания са свързани с количествена информация относно признати финансови инструменти, нетирани в счетоводния баланс, както и онези финансови инструменти, за които има споразумение за нетиране независимо от това дали те са нетирани.

- МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2015 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 представлява първата част от проекта на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. Той заменя четирите категории финансови активи при тяхното оценяване в МСС 39 с класификация на базата на един единствен принцип. МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност или по справедлива стойност. Амортизираната стойност предоставя информация, която е полезна при вземането на решения, относно финансови активи, които се държат основно с цел получаването на парични потоци, състоящи се от плащане на главница и лихва. За всички други финансови активи включително тези, държани за търгуване, справедливата стойност представлява най-подходящата база за оценяване. МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Компанията не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и към момента не може да оцени техния цялостен ефект.

- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” въвежда нова дефиниция на контрола, базирана на определени принципи, която следва да се прилага за всички инвестиции при определянето на базата за консолидация. Съгласно предварителни анализи на ръководството МСФО 10 няма да доведе до промени в класификацията на съществуващите инвестиции на Компанията към 31.12.2012 г.

- МСФО 11 „Съвместни ангажименти” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

- МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” е нов стандарт относно изискванията за оповестяване при всички форми на дялово участие в други предприятия, включително съвместни предприятия, асоциирани предприятия, дружества със специална цел и други неконсолидирани дружества.

- МСФО 10, 11, 12 – Преходни разпоредби, в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС

Преходните разпоредби позволяват на предприятията да не прилагат МСФО 10 ретроспективно при определени обстоятелства и да представят коригирана сравнителна информация съгласно МСФО 10, 11, 12 единствено за преходния сравнителен период. Разпоредбите освобождават предприятията от изискването да представят сравнителна информация в неконсолидирани финансови отчети за периоди, предхождащи първата финансова година, в която МСФО 12 е приложен.

- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност” в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност” дефинира справедливата стойност като цена, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Стандартът уточнява, че справедливата стойност се базира на сделка, сключвана на основния пазар за активи или пасива или при липса на такъв – на пазара с най-благоприятни условия. Основният пазар е пазарът с най-голям обем и дейност за съответния актив или пасив. Ръководството в момента преглежда методологията за оценка на справедлива стойност за съответствие с новите изисквания и все още анализира ефекта от промените върху финансовия отчет.

- МСС 1 „Представяне на финансови отчети” – друг всеобхватен доход – в сила от 1 юли 2012 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.

Измененията изискват представянето на отделните компоненти на другия всеобхватен доход в две групи, в зависимост от това дали те ще се рекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди. Компоненти, които не се рекласифицират, напр. преоценки на имоти, машини и съоръжения, се представят отделно от компоненти, които ще се рекласифицират, напр. печалби и загуби от активи на разположение за продажба. Тъй като Компанията е избрала да представят компонентите на другия всеобхватен доход преди данъци, тя следва да показва съответната сума на данъците за всяка една от групите по отделно. Наименованието на отчета за всеобхватния доход е променено на „отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход“, но могат да се използват и други заглавия. Измененията следва да се прилагат ретроспективно.

- **МСС 12 „Данъци върху доходи“ – отсрочени данъци – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.**

- **МСС 19 „Доходи на наети лица“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.**

Измененията на МСС 19 премахват метода на коридора и изискват представянето на финансовите разходи и приходи на нетна база. Актюерските печалби и загуби са преименувани на преоценки и следва да бъдат признати незабавно в другия всеобхватен доход. Те не се рекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди. Измененията се прилагат ретроспективно съгласно МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“.

Компанията очаква актюерски загуби в размер на 1,729 хил. лв. за 2012 г. да бъдат рекласифицирани от печалбата или загубата в другия всеобхватен доход.

- **МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.**

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (ревизиран) се отнася вече само за индивидуални финансови отчети, изискванията за които не са съществено променени.

- **МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“ (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.**

МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“ (ревизиран) продължава да предписва метода на собствения капитал. Промени в обхвата на стандарта са извършени поради публикуването на МСФО 11 „Съвместни ангажименти“.

- **МСС 32 „Финансови инструменти: представяне“ (изменен) в сила от 1 януари 2014, приет от ЕС на 13 декември 2012 г.**

Изменението уточнява, че правото на нетиране на финансови активи и пасиви трябва да бъде в сила към момента, а не да възниква в зависимост от бъдещо събитие. То също така трябва да може да бъде упражнявано от всички страни в рамките на обичайната дейност, както и в случаи на неизпълнение, несъстоятелност или банкрут.

- **КРМСФО 20 „Разходи за отстраняване и почистване на повърхността в производствената фаза на мините“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.**

- **Годишни подобрения 2011 г. в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС**

-Изменението на МСС 1 пояснява, че предприятия, които представят два сравнителни периода в счетоводния баланс съгласно изискванията на МСС 8, не следва да включват информация за началните салда на предходния период в поясненията. В случай че ръководството представя по собствено желание допълнителна сравнителна информация в счетоводния баланс или отчета за всеобхватния доход, то и поясненията трябва да включват допълнителна информация.

-Изменението на МСС 16 пояснява, че резервни части и обслужващо оборудване се класифицират като имоти, машини и съоръжения, а не като материални запаси, когато е приложима дефиницията за имоти, машини и съоръжения и те се използват за повече от една година.

-Изменението на МСС 32 пояснява, че отчитането на данък печалба във връзка с разпределение на дивиденди и разходи по сделки със собствениците е в съответствие с МСС 12. Данък върху доходите във връзка с разпределение на дивиденди се признава в печалбата или загубата, докато данък върху доходите във връзка с разходи по сделки със собствениците се признава в собствения капитал.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Компанията прие да представя отчета за всеобхватния доход в единен отчет.

В счетоводния баланс се представят два сравнителни периода, когато Компанията:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Компанията. Контролът върху дъщерните предприятия на Компанията се изразява във възможността му да ръководи и определя финансовата и оперативната политика на дъщерните предприятия, така че да се извличат изгоди в резултат на дейността им. В индивидуалния финансов отчет на Компанията инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Компанията признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.4. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Компанията е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Компанията признава дивидент от асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.5. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Компанията по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.6. Приходи

Приходите включват приходи от инфраструктурни такси, продажба на материали и предоставяне на услуги.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване

възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Компанията.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Компанията, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.6.1. Инфраструктурни такси

Приходи от инфраструктурни такси се признават месечно, на база график на железопътното движение – заети железопътни линии, и влакове в движение на база отчет за движещите се и обслужени от железопътната инфраструктура влакове.

4.6.2. Предоставяне на услуги

Приходи от наеми и други се признават при тяхното възникване на база на линейния метод за периода на договора.

4.6.3. Продажба на материали

Продажбата на материали включва продажба на скрап. Приход се признава, когато Компанията е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените материали. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел материалите без възражение.

Сумата на получената продажна цена съгласно договора за продажба на материали се разсрочва и се признава като приход за периода, в който се осъществи продажбата и се прехвърли собствеността. Този отсрочен приход се включва в счетоводния баланс на ред „Търговски и други задължения“.

4.6.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.7. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.8. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Компанията. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“.

4.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията включват земи, сгради, инфраструктура и съоръжения, необходими за текущата дейност на Компанията. Имоти, машини и съоръжения са тези активи на Компанията, които се очаква да носят икономическа изгода повече от един отчетен период.

В имоти, машини и съоръжения са включени разходи за придобиване на нетекущи активи и предоставени

аванси на изпълнители по договори за придобиване на нетекущи активи. Стойността на разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения включва стойността на материалите, на външните услуги, прекия труд и съответна част от общопроизводствените разходи.

Инфраструктурата и земята, върху която същата е разположена, са държавна собственост. Те не могат да бъдат отчуждавани, ипотекирани или да се предоставят като друго обезпечение.

Когато съставна част от имоти, машини, съоръжения и оборудване съдържа значими компоненти, които имат различен срок на полезен живот, те са отчетени като отделни нетекущи активи.

За придобитите активи след 01.01.2008 година Компанията прилага стойностен праг на същественост - 700 лева.

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Компанията да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Последващото оценяване на земи, сгради и съоръжения се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Към 01.01.2012 г. е извършена преоценка на земи, сгради и съоръжения на Компанията от лицензиран независим оценител по справедлива стойност. Използвани са следните методи за оценка:

-методът на разходите, чрез който се измерва стойността на актива посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката и изваждане на различните елементи на изхабяването му под формата на физическо износване и на функционално и икономическо обезценяване;

-методът на ликвидационната стойност за определяне на остатъчната стойност на активите;

-методът на пазарна оценка, която е коригирана с пазарни множители, предвид специфичното им предназначение и местоположение и факта, че имотите на Компанията са публична държавна собственост.

Амортизацията се признава в отчета за всеобхватния доход по линейния метод за периода на полезния живот на имотите, машините и съоръженията. Земята и разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения не се амортизират. Оцененият полезен живот е както следва:

• сгради	15 – 50 години
• съоръжения	10 – 30 години
• машини и оборудване	5 – 15 години
• транспортни средства	5 – 8 години
• стопански инвентар	3 – 7 години
• компютърен и комуникационен хардуер	3 години

Активите се амортизират от деня, следващ датата когато те са въведени в употреба.

Материали, резервните части и материалите втора употреба, които се очаква да бъдат използвани повече от един отчетен период, не се амортизират докато не бъдат въведени в експлоатация.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за всеобхватния доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

4.10. Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за всеобхватния доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• софтуер	2 години
• други нематериални активи	7 години

За придобитите след 01.01.2008 година нематериални активи Компанията прилага стойностен праг на същественост - 700 лева.

4.11. Отчитане на лизинговите договори

Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в счетоводния баланс на Компанията и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Компанията, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за всеобхватния доход за съответния отчетен период.

4.12. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Компанията дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Компанията изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на

последния одобрен бюджет на Компанията, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Компанията.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Компанията ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.13. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Компанията стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Компанията ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката. Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.13.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Компанията. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“ или ред „Финансови приходи“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Компанията притежава финансови активи от следните категории:

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Компанията, са недеривативни финансови инструменти с

фиксиран плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Компанията спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят на база на опита в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за доходите/отчета за всеобхватния доход на ред „Други разходи“.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи на разположение за продажба на Компанията включват участие в размер на 5.6 % в ЗАД „Алианс България“. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като рекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата като „финансови приходи“. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.13.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Компанията включват банкови заеми, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Компанията и са отразени по стойност на възникване съгласно разделителния протокол между „ХОЛДИНГ „БДЖ“ ЕАД и ДП „НКЖИ“.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Задължения за дивиденди се признават, когато дивидентите са одобрени с решение на едноличния собственик.

4.14. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на другите разходи за периода, в който възниква възстановяването.

Нетната реализуема стойност на материалите втора употреба се изчислява на базата на тяхната стойност на скрап.

Компанията определя разходите за материални запаси, като използва метода на конкретната идентификация на стойността на материалните запаси за значими резервни части и материали и по метода на средно претеглената стойност на ниво участък за другите материали.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.15. Данък върху доходите

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте бележка 4.21.1.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Компанията има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, и краткосрочни депозити, които са лесно обрачаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.17. Основен капитал и резерви

Основният капитал отразява балансовата стойност на имуществото към 30.11.2001 г. съгласно параграф 4 от ПЗР на Закона за железопътния транспорт, предоставено на Компанията като правопреемник на Национална компания „Български държавни железници“ и отнасящо се до железопътната инфраструктура.

Другите резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници“ съгласно Разделителен протокол към 31 декември 2001 г. Измененията в тях са свързани с нетекущи активи, получени от или върнати на едноличния собственик.

Преоценъчният резерв е формиран от разлики между балансовата и справедливата стойност на активи от имоти, машини и съоръжения към датата на преоценка, намален с преоценката на отписани активи от имоти, машини и съоръжения и съответстващия ѝ отсрочен данъчен пасив.

Непокритата загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции с едноличния собственик на Компанията са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.18. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Компанията отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Компанията дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Компанията внася фиксирани вноски в независими дружества. Компанията няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Компанията плаща фиксирани вноски по държавни програми и пенсионни осигуровки във връзка с плановите с дефинирани вноски. Вноските по плановите се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение. Правните задължения за изплащането на дефинираните доходи остават задължения на Компанията.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Компанията е задължена да му изплати обезщетение в размер на двукратния размер на brutното месечно трудово възнаграждение. В случай че работникът или служителят е работил в Компанията или в

системата на БДЖ през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шесткратния размер на brutното му месечно трудово възнаграждение.

Компанията е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите десет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови държавни ценни книжа. Задължението, признато в счетоводния баланс относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Компанията оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. За целта се използва кредитния метод на прогнозните единици. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, текучество на персонала и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Всички актюерски печалби или загуби се признават незабавно в печалбата или загубата.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Търговски и други задължения“ по недисконтирана стойност, която Компанията очаква да изплати.

4.19. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, представляват субсидии и други различни форми на финансиране, отговарящи на определянето за правителствени дарения съгласно МСС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи“, предоставени от държавата, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни. Безвъзмездни средства, предоставени от международни институции, включват безвъзмездни средства, предоставени от Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР), Кохезионен фонд и други Европейски фондове. Компанията отчита получените средства от Европейски фондове за придобиване на нетекущи активи по проекти, включени в Оперативна програма „Транспорт“ и други програми.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с разходна позиция, те се признават като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с нетекущи активи, те се представят като приходи за бъдещи периоди и се признават в отчета за всеобхватния доход като текущ приход систематично и рационално за срока на полезния живот на активите, за които са предоставени.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Компанията и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават, само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за

бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Компанията е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия. Разходите за провизии се представят в отчета за всеобхватния доход, нетно от сумата на възстановените разходи.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Компанията, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.22.

4.21.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и могат да не съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата

стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Компанията изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. бележка 4.12). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Компанията през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.22.2. Обезценка на финансови активи

Компанията използва корективна сметка за отчитане на провизията за обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на тази провизия на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземания, които трябва да бъдат отписани или обезценени през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Към 31 декември 2012 г. най-добрата преценка на ръководството за необходимата обезценка на вземанията възлиза на 799 хил. лв. (2011 г.: 799 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в бележки 18 и 31.2.

4.22.3. Ползен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2012 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Компанията. Балансовата стойност на активите е анализирана в бележки 14, 14.1 и 15. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.22.4. Материални запаси

Материалните запаси с балансова стойност 26,943 хил. лв. (2011 г.: 28,983 хил. лв.) се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.22.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 8,442 хил. лв. (2011 г.: 7,929 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, текучество на персонала и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Компанията бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на държавни ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения.

4.22.6. Провизии

Компанията е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент. Компанията не е признала провизии за бъдещи задължения в настоящия финансов отчет, тъй като счита че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Компанията при уреждането им е малка.

5. Приходи от инфраструктурни такси*В хиляди лева*

	2012	2011
Приходи от резервация	15,168	15,639
Приходи от преминаване	72,245	79,981
	87,413	95,620

Най значителен дял в размера на приходите от инфраструктурни такси е от дружествата на ХОЛДИНГ „БДЖ“ ЕАД – 81.94%, в това число: „БДЖ – ПП“ ЕООД – 40.08%; „БДЖ – ТП“ ЕООД – 41.86%. Намалението на отчетените приходи от инфраструктурни такси през 2012 г. спрямо предходна година е 8,6% вследствие на намаление на натурални показатели при превозвачите.

6. Приходи от финансираня*В хиляди лева*

	2012	2011
Финансираня, свързани с покриване на разходи	154,210	143,289
Финансираня, свързани с нетекущи активи	47,209	28,831
Финансираня, свързани с текущи активи	49	93
	201,468	172,213

Приходите, свързани с нетекущи активи, съответстват на размера на текущия разход за амортизации на безвъзмездно придобити активи, финансирани от Държавния бюджет и Европейските фондове, които се признават на систематична и рационална база за срока на полезния живот на нетекущите активи. Приходите, свързани с текущи активи и разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, са признати изцяло на приход през отчетния период.

7. Други приходи*В хиляди лева*

	2012	2011
Приходи от ремонтни дейности и услуги	6,891	7,198
Наем на сгради, машини, съоръжения и оборудване	4,357	3,267
Приходи от предоставени на превозвачи съоръжения	3,750	5,116
Приходи от продажба на материалните запаси	4,617	2,191
Приходи от кантарни участъци	687	666
Приходи от дезинфекционни станции	220	479
Приходи от продажба на произведени инертни материали	317	282
Други приходи	16,919	5,915
	37,758	25,114

Другите приходи през 2012 г. включват: приходи глоби и неустойки - 12,824 хил. лв. (2011 г.: 526 хил. лв.); приходи от заприходени материали втора употреба - 1,435 хил. лв. (2011 г.: 1,571 хил. лв.); от съхранение на военно временни запаси - 789 хил. лв.; от обслужване на електросъоръжения - 242 хил. лв. (2011 г.: 583 хил. лв.) и други.

8. Печалба от продажба на нетекущи активи*В хиляди лева*

	2012	2011
Приходи от продажба	2,184	2,529
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(531)	(195)
Печалба от продажба на нетекущи активи	1,653	2,334

9. Разходи за материали*В хиляди лева*

	2012	2011
Материали и резервни части	25,470	21,177
Гориво	5,301	5,336
Електроенергия	6,826	6,305
Топлоенергия	336	361
	<u>37,933</u>	<u>33,179</u>

10. Разходи за външни услуги*В хиляди лева*

	2012	2011
Ремонти и текущо поддържане на ЖИ	17,383	9,460
Транспортни услуги и карти	9,637	9,079
Застраховки	2,886	2,979
Охрана	2,784	1,655
Почистване	1,550	946
Данък сгради, такса смет и други	1,237	1,770
Такси	524	378
Телефонни и пощенски услуги	447	661
Граждански договори	419	337
Наеми	394	905
Други	2,111	1,840
	<u>39,372</u>	<u>30,010</u>

Увеличението на разходите за дейността (разходи за материали и разходи за външни услуги) през 2012 година е в резултат на рационално използване на финансовите средства от инфраструктурните такси за ремонти и текущо поддържане на железопътната инфраструктура, стартирането на договори за доставка на материали, за изпълнение на обекти от външни фирми. Възнаграждението за независим финансов одит за 2012 г. е в размер на 21 хил. лв.

11. Други разходи за дейността*В хиляди лева*

	2012	2011
Ликвидация на ДМА	3,470	7,872
Работно и униформено облекло	1,383	2,750
Командировки	819	910
Глоби за просрочени плащания	666	1,497
Брак на дълготрайни активи	552	2,963
Еднократни данъци	94	80
Охрана на труда	91	164
Отписани вземания	-	3,985
Възстановяване на обезценка на материални запаси	(3,133)	(1,677)
Други разходи за дейността	925	1,637
	<u>4,867</u>	<u>20,181</u>

12. Възнаграждения на персонала**12.1. Разходи за персонала***В хиляди лева*

	2012	2011
Възнаграждения и заплати	108,796	113,654
Разходи за социални осигуровки и надбавки	32,934	33,667
Изменение на провизия за обезщетения при пенсиониране	2,321	3,274
	144,051	150,595

В разходите за заплати и социално осигуряване към 31.12.2012 г. са включени 808 хил. лв. разходи за задължения за неизползвани отпуски (2011 г. – 576 хил. лв.)

Намалението на разходите за персонала през текущия период е в резултат на намаление на административния, управленския, обслужващ и технически персонал с 4,3 % в сравнение с 2011 година. Средносписъчният брой на персонала за годината, приключваща на 31.12.2012 г., е 12,803 (в т.ч. 74 бр.в отпуск по майчинство), спрямо 13,825 (в т.ч. 76 бр.в отпуск по майчинство) за предходната година и 14,752 за 2010 година. Общото намаление на персонала за периода 2010 - 2012 г. е 1,949 бр. или 13.2 %.

12.2. Задължения за обезщетения при пенсиониране

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Сегашна стойност на задължението в началото на годината	7,929	6,754
Разходи за лихви	282	389
Разход за текущ стаж	592	614
Изплатени суми за пенсионирани лица през годината	(2,089)	(1,680)
Актюерски загуби	1,729	1,852
Сегашна стойност на задължението към края на годината	8,442	7,929

Представени в счетоводния баланс като:

Текущи пасиви	2,163	2,376
Нетекущи пасиви	6,279	5,553

За определяне на задълженията за обезщетения при пенсиониране Компанията е направила актюерска оценка, като е ползвала услугите на сертифициран актюер. За изчисляване на размера на задължението актюерът е оценявал група служители, подлежащи на пенсиониране в десетгодишен период 2013-2022 г. Използвани са следните актюерски допускания:

	2012	2011
Дисконтов процент	3.44 %	5.3 %
Бъдещо увеличение на заплати и възнаграждения	3.2 %	3 %
Средна пенсионна възраст при мъжете	от 63 до 65 години	от 63 до 65 години
Средна пенсионна възраст при жените	от 60 до 63 години	от 60 до 63 години
Текучество на персонала	12.5 %	13.7 %

При изчисляването на сегашната стойност на задълженията са взети под внимание очакваните дължими обезщетения за периода 2013-2022 г. За целите на дисконтирането е използван ефективен годишен лихвен процент от 3.44 %. Този процент е определен на база на публикуваните от БНБ данни за дългосрочния лихвен процент (доходност на Бенчмарк държавни облигации) в края на 2012 година.

Общата сума на разходите за изплащане на суми по планове с дефинирани доходи на Компанията може да бъде представена, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Разходи за текущ трудов стаж	592	614
Разходи за лихви	282	389
Актюерски загуби, признати през периода	1,729	1,852
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	2,603	2,855

Разходите за лихви са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, представени по-горе, са включени на ред „Разходи за персонала“. Компанията признава всички актюерски печалби и загуби в текущия финансов резултат.

При условие, че степента на текучество, определена при актюерската оценка, варира с +/- 10 %, това би променило задълженията на Компанията за изплащане на дефинирани доходи, както следва:

	2012		2011	
	+10%	-10%	+10%	-10%
Задължения по изплащане на обезщетения при пенсиониране	506,535	(506,535)	436,096	(436,096)

13. Финансови приходи и финансови разходи

<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Финансови приходи		
Приходи от лихви	257	260
Приходи от съучастия - дивиденди	2,206	964
Печалба от валутни курсови разлики	-	289
	2,463	1,513
Финансови разходи		
Разходи за лихви	(1,553)	(1,725)
Загуба от валутни курсови разлики	(5)	-
Други финансови разходи	(106)	(113)
	(1,664)	(1,838)

Приходите от съучастия представляват дивиденди в резултат от взети решения за разпределения на финансовите резултати за 2011 година от дъщерно предприятие „ТРЕН“ ЕООД в размер на 1,075 хиляди лева, от асоциирано предприятие “фьосталпине ФАЕ София” ООД в размер на 462 хиляди лева (2011 г.: 339 хиляди лева) и от ЗАД “Алианс България” в размер на 668 хиляди лева (2011 г.: 625 хиляди лева).

14. Имоти, машини и съоръжения

2012

В хиляди лева

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Резервни части	Разходи за придобиване и аванси	Общо
Отчетна стойност									
Салдо към 01.01.2012 г.	306,705	84,845	136,693	1,893,277	20,347	5,552	21,105	393,812	2,862,336
Преоценка към 01.01.2012 г.	(3,488)	(5,651)	(21,294)	(203,448)	-	-	-	-	(233,881)
Придобити	798	46	264	34	976	367	-	228,018	230,503
Отписани	(112)	(621)	(575)	(9 749)	(106)	(70)	(633)	(603)	(12,469)
Рекласифицирани	-	-	102	(102)	-	-	-	-	-
Трансфери	-	1,469	7,337	95,795	-	-	-	(104,601)	-
Салдо към 31.12.2012 г.	303,903	80,088	122,527	1,775,807	21,217	5,849	20,472	516,626	2,846,489

Амортизации и загуби от обезценка

Салдо към 01.01.2012 г.	-	16,873	106,393	612,812	14,027	4,150	-	-	754,255
Преоценка към 01.01.2012 г.	-	(16,761)	(102,296)	(612,812)	-	-	-	-	(731,869)
Амортизация за периода	-	4,970	12,012	101,619	1,478	355	-	-	120,434
Отписани през периода	-	(336)	(319)	(6,612)	(103)	(66)	-	-	(7,436)
Салдо към 31.12.2012 г.	-	4,746	15,790	95,007	15,402	4,439	-	-	135,384

Балансова стойност

Салдо към 01.01.2012 г.	306,705	67,972	30,300	1,280,465	6,320	1,402	21,105	393,812	2,108,081
Салдо към 31.12.2012 г.	303,903	75,342	106,737	1,680,800	5,815	1,410	20,472	516,626	2,711,105

2011

В хиляди лева

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Резервни части	Разходи за придобиване и аванси	Общо
Отчетна стойност									
Салдо към 01.01.2011 г.	306,955	84,551	133,696	1,858,047	18,590	5,271	18,078	295,522	2,720,710
Придобити	-	107	3,206	1,970	1,955	425	3,027	159,283	169,973
Отписани	(250)	(860)	(1,530)	(25,015)	(198)	(144)	-	(350)	(28,347)
Рекласифицирани	-	6	(6)	-	-	-	-	-	-
Трансфери	-	1,041	1,327	58,275	-	-	-	(60,643)	-
Салдо към 31.12.2011 г.	306,705	84,845	136,693	1,893,277	20,347	5,552	21,105	393,812	2,862,336

Амортизации и загуби от обезценка

Салдо към 01.01.2011 г.	-	14,613	101,292	529,796	12,670	3,931	-	-	662,302
Амортизация за периода	-	2,520	6,487	92,796	1,532	345	-	-	103,680
Отписани през периода	-	(266)	(1,380)	(9,780)	(175)	(126)	-	-	(11,727)
Рекласифицирани	-	6	(6)	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2011 г.	-	16,873	106,393	612,812	14,027	4,150	-	-	754,255

Балансова стойност

Салдо към 01.01.2011 г.	306,955	69,938	32,404	1,328,251	5,920	1,340	18,078	295,522	2,058,408
Салдо към 31.12.2011 г.	306,705	67,972	30,300	1,280,465	6,320	1,402	21,105	393,812	2,108,081

В „Разходи за придобиване и аванси“ са включени предоставени през 2012 г. аванси на изпълнители на обекти по ОП „Транспорт“ в размер на 53,952 хил. лева (2011 г.: 45,706 хил. лева).

През 2012 година е извършена преоценка на имоти, машини и съоръжения на ДП „НКЖИ“ съгласно МСС 16.

Пазарната стойност на земи и сгради е получена при съобразяване с местоположението и състоянието на пазара

на недвижими имоти. При определяне на пазарната стойност на земята е използван методът на коригираните базисни цени, като е взета пред вид и данъчната оценка на недвижимите имоти. При определяне на пазарната стойност на сградите е използван методът на вещната (възстановителна) стойност.

При определяне справедливата стойност на машини и съоръжения е използван методът на разходите, чрез който се измерва стойността на актива посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката и изваждане на различните елементи на изхвърлянето му под формата на физическо износване и на функционално и икономическо обезценяване.

За определяне на остатъчната стойност на активите е използван методът на ликвидационната стойност.

Преоценените стойности включват преоценен резерв преди данъци в размер на 1,728 хил. лв. (2011 г.: 1,251 хил. лв.), който не подлежи на разпределение на едноличния собственик на Компанията.

Към 31 декември 2012 година отчетната стойност на 100% амортизираните активи, които продължават да се използват в дейността на Компанията е в размер на 23,528 хил. лв. (2011 г.: 98,071 хил. лв.).

Компанията не разполага с документи за собственост за част от представените в счетоводния баланс недвижими имоти (земя и сгради). Към 31 декември 2012 година Компанията е в процес на осигуряване на надлежни документи за собственост за земя със справедлива стойност 102,388 хил. лв. и сгради с балансова стойност 20,821 хил. лв.

Към 31 декември 2012 г. и 2011 г. върху имотите, машините и съоръженията, включени в счетоводния баланс, няма учредени тежести.

По проекта по бившата ИСПА “Реконструкция и електрификация на жп линия Пловдив – Свиленград – Турска/Гръцка граница и оптимизиране на трасето за скорост 160 км/ч” с бенефициент Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията са изградени активи, които са готови да бъдат въведени в експлоатация към отчетната дата. Фазите и стойността на проекта са както следва:

Фаза 1: Електрификация и реконструкция на железопътната линия Крумово – Първомай:

Стойност на договора: € 105,752,940

Обхватът на договора включва проектиране, обновяване/възстановяване и строителни работи по железен път, съоръжения и електрификация на частично двойна и единична железопътна линия между Крумово и Първомай с дължина от 37,7 километра, включително обновяване на железен път, гари, енергозахранване и реконструкция на сгради, гари, спирки, както и изграждане на нови тягови подстанции в Крумово и Първомай съгласно договорните условия за Технологично оборудване и проектиране-строителство за електро- и машинно-монтажни работи от изпълнителя.

Фаза 2: Електрификация и реконструкция на железопътната линия Първомай – Димитровград:

Стойност на договора: € 68,000,000

Обхватът на договора включва проектиране, обновяване/възстановяване, работи по строителство, оборудване, тестване и въвеждане в експлоатация, на железен път, съоръжения и електрификация по единичната железопътна линия между Първомай и Свиленград с дължина от 29,3 линейни километра, съгласно договорните условия за Технологично оборудване и проектиране-строителство за електро- и машинно-монтажни работи от изпълнителя.

На 21.06.2012 г. е издадена Заповед РД-19-721/21.06.2012 г. на ДНСК за установяване годността за ползване на строежа Акт обр. № 16 по договорите за проектиране и строителство на Фаза 1 и Фаза 2 на проекта.

По-голямата част от изградените имоти, машини и съоръжения са свързани с дейността на Компанията.

14.1. Активи извън експлоатация

В хиляди лева

	2012	2011
Отчетна стойност		
Към 1 януари	2,888	16,882
Отписани през периода и върнати в експлоатация	(36)	(13,994)
Към 31 декември	2,852	2,888
Амортизации и загуби от обезценка		
Към 1 януари	999	7,765
Изменение на обезценка за периода	-	(5,034)
Амортизация за периода	191	409
Отписани през периода	(10)	(2,141)
Към 31 декември	1,180	999
Балансова стойност		
Към 1 януари	1,889	9,117
Към 31 декември	1,672	1,889

Компанията представя активи извън експлоатация, състоящи се от 63 хил. метра железен път, 26 броя стрелки, контактна мрежа и други, които към датата на финансовия отчет не се използват за дейността на Компанията. Тези активи са представени в счетоводния баланс на Компанията по тяхната възстановима стойност.

15. Нематериални активи**2012**

В хиляди лева

Отчетна стойност

Салдо към 01.01.2012 г.

Придобити

Отписани

Салдо 31.12.2012 г.

Софтуер Патенти и лицензи Ноу-хау Общо

Салдо към 01.01.2012 г.	6,263	21	218	6,502
Придобити	121	7	-	128
Отписани	(13)	-	(15)	(28)
Салдо 31.12.2012 г.	6,371	28	203	6,602

Амортизации

Салдо към 01.01.2012 г.

Амортизация за периода

Отписани през периода

Салдо към 31.12.2012 г.

Салдо към 01.01.2012 г.	1,222	7	198	1,427
Амортизация за периода	1,002	3	7	1,012
Отписани през периода	(13)	-	(16)	(29)
Салдо към 31.12.2012 г.	2,211	10	189	2,410

Балансова стойност

Към 01.01.2012 г.

Към 31.12.2012 г.

Към 01.01.2012 г.	5,041	14	20	5,075
Към 31.12.2012 г.	4,160	18	14	4,192

2011*В хиляди лева***Отчетна стойност**

	Софтуер	Патенти и лицензи	Ноу-хау	Общо
Салдо към 01.01.2011 г.	931	19	210	1,160
Придобити	5,432	2	8	5,442
Отписани	(100)	-	-	(100)
Салдо 31.12.2011 г.	6,263	21	218	6,502

Амортизации

Салдо към 01.01.2011 г.	810	5	191	1,006
Амортизация за периода	512	2	7	521
Отписани през периода	(100)	-	-	(100)
Салдо към 31.12.2011 г.	1,222	7	198	1,427

Балансова стойност

Към 01.01.2011 г.	121	14	19	154
Към 31.12.2011 г.	5,041	14	20	5,075

В нематериалните активи е включена внедрената през 2011 г. Географска информационна система (ГИС) с балансова стойност в размер на 4,027 хил. лв. Системата е финансирана от Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд по Оперативна програма Транспорт.

Широкото приложение на ГИС в управлението на железопътните мрежи предоставя възможности за управление на информацията относно железопътната дейност, поддръжката, управлението на активите и подпомагане при вземане на решения.

Проектът допринесе за постигането на една от специфичните цели на ОПТ – интегриране на националната транспортна система в транспортната мрежа на Европейския съюз.

16. Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия*В хиляди лева**Вид дейност**Дял %*

			2012	2011
Инвестиции в дъщерни предприятия:				
“ТРЕН” ЕООД	Търговия с електрическа енергия	100%	5	5
Инвестиции в асоциирани предприятия:				
“фьосталпине				
ФАЕ София” ООД	Производство на стрелки	49%	2,041	2,041
“Зона за обществен достъп -				
Бургас” АД		20%	100	100
Общо инвестиции в асоциирани предприятия			2,141	2,141
Общо инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия			2,146	2,146

Дружествата са отразени във финансовия отчет на Компанията по метода на себестойността.

През 2012 г. Компанията е получила дивиденди за 2011 година от асоциираното предприятие “фьосталпине ФАЕ София” ООД в размер на 462 хиляди лева (2011 г.: 339 хил. лв.). От “ТРЕН” ЕООД са разпределени дивиденди за 2011 година в размер на 1,075 хиляди лева, от които са получени 300 хиляди лева (2011 г.: 0 хил. лв.).

17. Материални запаси		
<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Материали и консумативи	26,777	28,806
Готова продукция	166	177
	26,943	28,983
17а Материали и консумативи		
<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Основни материали	2,537	2,516
Гориво	1,529	1,845
Резервни части	1,239	2,257
Метални отпадъци (скрап)	18,403	18,325
Други	3,069	3,863
	26,777	28,806

През 2012 г. е възстановена обезценка на материални запаси, която е били призната в предходни периоди, в размер на 3,133 хил. лв. (2011 г.: 1,677 хил. лв.).

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение на задължения.

18. Търговски и други вземания		
<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Търговски вземания от клиенти	99,174	86,645
Съдебни и присъдени вземания	3,727	2,561
Вземания от съучастия	2,070	626
Вземания по оперативни програми	-	580
Финансови активи	104,971	90,412
Данъци за възстановяване	15,881	12,672
Вземания от доставчици	1,571	128
Предплатени разходи	466	323
Други вземания	5,134	1,377
Нефинансови активи	23,052	14,500
Общо търговски и други вземания	128,023	104,912

Търговските и други вземания са представени по стойност на възникване, намалена с начислените обезценки. Нетната балансова стойност на текущите търговски и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Към 31.12.2012 г. най-големият длъжник е „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дружества с 95,148 хил. лв. или 94.4 % от общо търговските вземания от клиенти. В това число вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД възлизат на 33,118 хиляди лева, вземанията от „БДЖ-ТП“ ЕООД – 57,557 хиляди лева и „БДЖ-ПП“ ЕООД - 4,472 хиляди лева, включващи вземания от инфраструктурни такси, съпътстващи и допълнителни услуги за дезинфекция, мерене и други.

18а	Търговски вземания от клиенти	2012	2011
	Вземания от клиенти	99,196	86,667
	Обезценка на вземанията	(22)	(22)
	Общо	99,174	86,645
18б	Съдебни и присъдени вземания	2012	2011
	Вземания по съдебни спорове	2,749	1,795
	Присъдени вземания	1,299	1,087
	Обезценка на вземанията	(321)	(321)
	Общо	3,727	2,561
18в	Други вземания	2012	2011
	Други дебитори	5,457	1,675
	Вземания по липси и начети	130	129
	Дадени гаранции	3	4
	Други	-	25
	Обезценка на вземанията	(456)	(456)
	Общо	5,134	1,377
18г	Данъци за възстановяване	2012	2011
	Данъци за възстановяване, свързани с ДДС	15,881	12,672
19.	Финансови активи на разположение за продажба		
	<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
	ЗАД „Алианц България“ – дял 5.62%	742	742
		742	742

Справедливата стойност на участието на Компанията в собствения капитал на дружество ЗАД „Алианц България“ в размер на 5.62% не може да бъде надеждно оценена, тъй като неговите акции не се търгуват на фондова борса. Поради тази причина горепосочената инвестиция е оценена по стойност на придобиване. През 2012 г. е взето решение на Управителния съвет за бъдеща продажба на дяловото участие.

20.	Пари и парични еквиваленти		
	<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
	Парични средства в каса	52	79
	Парични средства по банкови сметки	34,128	18,022
	Парични еквиваленти	30	-
		34,210	18,101

21. Собствен капитал**21.1. Основен капитал**

Към 31 декември 2012 година основният капитал на Компанията е в размер на 100,000 хил. лв. Едноличен собственик на капитала е държавата, представлявана от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

21.2. Допълнителни резерви

Допълнителните резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници“, (Разделителен протокол към 31 декември 2001 година).

През 2012 г. Компанията завежда нетекущи активи на стойност 39 хиляди лева съгласно Заповед РД-08-191 от 06.04.2012 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

През 2011 г. са отписани нетекущи активи за сметка на допълнителните резерви на стойност 93 хиляди лева съгласно решения на Управителния съвет № 175, № 180 и № 185 от 2011 г. и са заведени нетекущи активи на стойност 90 хиляди лева съгласно Заповед РД-04-007 от 05.07.2011 г. на Областен управител на област София. Тези изменения са представени в отчета за промените в собствения капитал като сделки със собственика.

21.3. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв е формиран от разлики между балансовата и справедливата стойност на нетекущи активи на Компанията към 1 януари 2005 година и към 1 януари 2012 година, редуциран с преоценъчния резерв на отписани имоти, машини и съоръжения и съответстващия му пасив по отсрочени данъци.

<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Салдо към 1 януари	1,136,946	1,155,432
Брутна сума на преоценката	497,988	-
Данъчен ефект от преоценката	(49,799)	-
Прехвърляне в неразпределената печалба	(13,929)	(18,486)
Салдо към 31 декември	<u>1,571,206</u>	<u>1,136,946</u>

22. (Разход за)/Приход от данък върху дохода

<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	26,067	16,003
Текущ разход за данък	(2,607)	(1,600)
Приход от отсрочени данъци	2,416	3,677
(Разход за)/Приход от данък върху дохода	<u>(191)</u>	<u>2,077</u>

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2011 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2012	2011
Загуба преди данъчно облагане	(9,656)	(41,235)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	11,649	5,467
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(9,042)	(7,067)
Текущ разход за данък върху дохода	(2,607)	(1,600)
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	2,416	3,677
(Разход за)/Приход от данък върху дохода	(191)	2,077
Отсрочени данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(49,799)	-

Бележка 23 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

Приход от отсрочени данъци, свързани с преоценъчен резерв на нефинансови активи, за 2011 г. в размер на 2,054 хил. лв. е рекласифициран от текущия финансов резултат за 2011 г. в непокритата загуба от предходни периоди.

23. Отсрочени данъчни пасиви и активи

23.1. Отсрочени данъчни пасиви

В хиляди лева	2012	2011
Салдо към 1 януари	86,677	92,408
Отсрочен данъчен пасив, признат в другия всеобхватен доход	49,799	-
Отписан отсрочен данък върху преоценъчен резерв в собствения капитал	(1,548)	(2,054)
Отсрочен данък, признат в печалбата или загубата за периода	(2,416)	(3,677)
Салдо към 31 декември	132,512	86,677

Признатите отсрочени данъчни пасиви са свързани с разликата между счетоводната и данъчна балансова стойност на нетекущите активи към края на отчетния период.

Ефективната данъчна ставка за целите на изчислението на отсрочените данъчни активи и пасиви за 2012 г. и 2011 г. е 10%.

Сумата на данъка върху печалбата, свързан с всеки един от елементите на другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

В хиляди лева	2012		
	Преди данъци	(Данъчен разход)	Нетно от данъци
Преоценка на нефинансови активи	497,988	(49,799)	448,189
Друг всеобхватен доход	497,988	(49,799)	448,189

23.2. Непризнати отсрочени данъчни активи

Непризнатите отсрочени данъчни активи са свързани със следните временни разлики:

В хиляди лева	2012	2011
	Актив	Актив
Активи извън експлоатация и в ликвидация	-	313
Задължения към персонала и други физически лица	1,050	973
Обезценка на търговски и други вземания	25	25
	1,075	1,311

24. Получени заеми

В хиляди лева	2012	2011
Нетекуща част на банкови заеми	19,902	31,887
Текуща част на банкови заеми	12,006	11,273
	31,908	43,160

Условия и погасителни планове на лихвени заеми

В хиляди лева

Заемодател	Валута	Лихва в %	до 1 година	От 1 до 5 години	Общо
IBRD*	USD	1.89%	8,277	13,516	21,793
IBRD	EUR	0.73%	3,729	6,386	10,115
			12,006	19,902	31,908

* Съгласно общите условия на заема, представляващ едновалутен пулов заем, към всяка дата задълженията на заемополучателя се определят в пулови единици и следва да се преизчисляват посредством стойността на пуловата единица към тази дата. Към 31.12.2012 г. размерът на главницата в пулови единици е 899.209, чиято текуща стойност в щатски долари към тази дата е 14,678 хил. щатски долари. Съгласно условията по заема, заемът е платим в евро по курса на банката. Така определената стойност на задължението към 31.12.2012 г. е в размер на 11,134 хил. евро или 21,777 хил. лева, съгласно курса на БНБ BGN/EUR към 31.12.2012 г.

Основните споразумения за заеми са сключени между “Български държавни железници” (НК “БДЖ”), финансовите институции и представители на правителството на Република България в предишни отчетни периоди. Споразуменията за заемите не са разделени формално. Погасителната вноска с падеж 16.06.2012 г. е погасена изцяло от ХОЛДИНГ „БДЖ“ ЕАД, като частта на ДП „НКЖИ“ се прихваща със споразумителен протокол срещу задълженията на ХОЛДИНГ „БДЖ“ ЕАД за инфраструктурни такси. През м. декември 2012 г. ДП „НКЖИ“ извърши самостоятелно плащане към IBRD в размер на 3,078 хил. евро вноска с падеж 17.12.2012 година. Дължимата лихва се определя от разходите за квалифицирани заеми, определени от IBRD за всяко шестмесечие, плюс ½ от 1%. Падежът на заемите е 15 юни 2015 г.

Според разделителния протокол между правопримениците, непогасената част от главниците по заемите следва да бъде погасена от двата правоприменика на НК “БДЖ” както следва:

Разпределение на задълженията към 31 декември 2012 година

В хиляди лева

Заем одате	Валута заема	на	Общо	Дял на НК “ЖИ”	Дял на ХОЛДИНГ “БДЖ” ЕАД	Задължения на НК “ЖИ”
л						
IBRD USD			21,828	99.84%	0.16%	21,793
IBRD EUR			13,184	76.72%	23.28%	10,115
			35,012			31,908

Гаранции

Съгласно споразуменията за заеми, сключени с “Български държавни железници” (НК “БДЖ”) в предишни периоди, от правителството на Република България са издали държавна гаранция за сума в размер на 95,000 хиляди щатски долара.

25. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата и европейските фондове представляват отсрочени приходи за бъдещи периоди (балансова стойност на финансиранятия), които се признават систематично за срока на полезния живот на нетекущи активи, използвани в оперативната дейност. Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с разходна позиция, те се признават като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Нетекущи:		
Финансирания, свързани с нетекущи амортизируеми активи	485,374	466,938
Финансирания за нетекущи активи в процес на изграждане	<u>463,288</u>	<u>366,263</u>
	948,662	833,201
Текущи:		
Текуща част на приходите за бъдещи периоди, свързани с нетекущи амортизируеми активи	59,811	28,516
Финансирания за текуща дейност	<u>1,617</u>	<u>1,308</u>
	61,428	29,824
Общо безвъзмездни средства, предоставени от държавата	<u>1,010,090</u>	<u>863,025</u>

Движение през периода по източници

<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Салдо към 1 януари	<u>863,025</u>	<u>736,776</u>
Получени от държавния бюджет	217,000	217,000
Оперативна програма "Транспорт"	129,339	77,902
От МТИТС за съпътстващи разходи и обезщетения по обекти	927	681
Получени от Министерство на транспорта - Програма TEN-T	1,533	1,752
Фонд „Стихийни бедствия“	1,703	1,805
Други	-	85
Вземане по приключени обекти по Оперативна програма "Транспорт"	-	580
Признати в отчета за всеобхватния доход (вж. бел. 6)	(201,468)	(172,213)
Възстановени финансирания	<u>(1,969)</u>	<u>(1,343)</u>
Салдо към 31 декември	<u>1,010,090</u>	<u>863,025</u>

Компанията е бенефициент по проекти, финансирани със средства от ЕС:

- Проекти по Оперативна програма „Транспорт 2007 – 2013“. Финансирането на тези проекти се извършва от Кохезионния фонд, ЕФРР, национално съфинансиране от ДБ и от средства на Компанията.

Към датата на отчета остатъкът от поетите ангажименти за изпълнение на проекти са на стойност 1,391,009 хиляди лева.

Основните проекти са както следва:

- **Проект „Реконструкция и електрификация на жп линия Свиленград-турска граница“:**

Обща стойност на проекта – 85 823 590,80 лв. с ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 74 428 642,31 лв., в т.ч. за 2012 г – 15 036 598,28 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 88,60%. Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ към 31.12.2012 г. – 82,11%. Изпълнени са всички строително-монтажни работи, съгласно работната програма. На 14.12.2012 г. е подписан Акт обр. № 15.

- **Проект „Рехабилитация на железопътната инфраструктура в участъци от железопътната линия Пловдив-Бургас“**

Обща стойност на проекта – 472 084 448,66 лв. с ДДС, разплатени средства по търговски договори към 31.12.2012 г. – 151 938 906,80 лв., в т.ч. за 2012 г – 91 315 722,64 лв., финансово изпълнение по сключени договори – 32,18%. Процент на усвояване от безвъзмездна финансова помощ към 31.12.2012 г. – 35,18%.

26. Оперативен лизинг

Компанията като лизингополучател:

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Компанията са в размер на 450 хил. лв. до 1 година към 31 декември 2012 г. (2011 г.: 400 хил. лв.)

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 394 хил. лв. (2011 г.: 905 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Компанията.

Договорите за оперативен лизинг на Компанията не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

Компанията като лизингодател:

Недвижими имоти на Компанията са отдавани под наем по договори за оперативен лизинг. Бъдещите минимални лизингови постъпления към 31 декември 2012 г. са в размер на 3,500 хил. лв. до една година (2011 г.: 4,000 хил. лв.).

Приходите от наеми за 2012 г., възлизащи на 4,357 хил. лв. (2011 г.: 3,267 хил. лв.), са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Други приходи“. Не са признавани условни наеми.

27. Търговски и други задължения

В хиляди лева

2012

2011

Нетекущи:Гаранции за изпълнение на договори по строителство
на обекти по ОП „Транспорт“

32,549

15,573

Финансови пасиви

32,549

15,573

Общо нетекущи търговски и други задължения

32,549

15,573

Текущи:

Търговски задължения

14,605

16,213

Финансови пасиви

14,605

16,213

Задължения към персонала

5,719

5,556

Задължения към общественото осигуряване

2,765

2,595

Задължения към бюджета

1,718

1,363

Приходи за бъдещи периоди

1,052

423

Други задължения

1,743

1,414

Нефинансови пасиви

12,997

11,351

Общо текущи търговски и други задължения

27,602

27,564

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

28. Свързани лица

Свързаните лица на Компанията включват едноличният собственик, дъщерни и асоциирани предприятия, ключовият управленски персонал и държавни предприятия, с които е под общ правителствен контрол чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, което упражнява правата на собственик на капитала на тези дружества. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

28.1. Сделки и разчети със свързани предприятия

2012 г.

В хиляди лева

В хиляди лева			Общ размер на сделки		Салдо	
Свързано лице	Тип отношение	Тип транзакция	Предоставени услуги (стоки)	Получени услуги (стоки)	Вземания към 31.12.2012 г.	Задължения към 31.12.2012 г.
"ТРЕН" ЕООД	Дъщерно предприятие	Извършени услуги	5	-	2	-
		Разпределени дивиденди	-	1,075	775	-
фьосталпине ФАЕ София ООД	Асоциирано предприятие	Извършени услуги	18	57	1	-
		Стрелкови части и други услуги	-	4,090	-	-
		Разпределени дивиденди	-	462	-	-
ХОЛДИНГ „БДЖ“ ЕАД	Държавно предприятие	Ползвани площи и префактурирани услуги	753	-	21,424	-
		Лихви и неустойки	11,694	-	11,694	-
		Превози и други услуги	-	1,144	-	392
„БДЖ- ПП“ ЕООД	Държавно предприятие	Инфраструктурни такси, ползвани площи и др. услуги	47,502	-	4,291	-
		Лихви и неустойки	812	450	181	-
		ЖП билети и други услуги	-	8,129	-	1,977
„БДЖ- ТП“ ЕООД	Държавно предприятие	Инфраструктурни такси, ползвани площи, др. услуги и ремонт	50,785		57,511	-
		Лихви и неустойки	68	25	46	-
		Превози и други услуги	-	3,372	-	681
ДП „ТСВ“	Държавно предприятие	Инфраструктурни такси и други услуги	430	-	53	-
		Строителни услуги и ремонти	-	17,575	-	4
		Общо:	112,067	36,379	95,978	3.054

2011 г.

В хиляди лева			Общ размер на сделки		Салдо	
Свързано лице	Тип отношение	Тип транзакция	Предоставени услуги (стоки)	Получени услуги (стоки)	Вземания към 31.12.2011 г.	Задължения към 31.12.2011 г.
"ТРЕН" ЕООД	Дъщерно предприятие	Извършени услуги	5	-	-	-
фьосталпине ФАЕ София ООД	Асоциирано предприятие	Извършени услуги	80	-	1	-
		Стрелкови части и други услуги	-	5,708	-	-
		Разпределени дивиденди	-	339	-	-
ХОЛДИНГ „БДЖ“ ЕАД	Държавно предприятие	Ползвани площи и префактурирани услуги	1,042	-	35,643	-
		Превози и други услуги	-	1,441	-	106
„БДЖ- ПП“ ЕООД	Държавно предприятие	Инфраструктурни такси, ползвани площи и др. услуги	56,341	-	3,672	-
		ЖП билети и други услуги	-	10,131	-	5,065
„БДЖ- ТП“ ЕООД	Държавно предприятие	Инфраструктурни такси, ползвани площи, др. услуги и ремонт	55,646	-	43,243	-
		Превози и други услуги	-	2,941	-	392
ДП „ТСВ“	Държавно предприятие	Инфраструктурни такси и други услуги	716	-	513	-
		Строителни услуги и ремонти	-	41,597	-	153
		Общо:	113,830	62,157	83.072	5.716

28.2. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет и на Одитния комитет. Доходите на ключовия управленски персонал, включително осигуровки, са както следва:

В хиляди лева	2012	2011
Заплати и други краткосрочни доходи	55	72
Осигуровки	6	8
	<u>61</u>	<u>80</u>

29. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Компанията е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Компанията е извършила през 2012 г. прихващане на дължима главница по получени заеми от ЕБВР в размер на 5,492 хил. лв. (2011 г.: 10,423 хил. лв.) и лихви в размер на 920 хил. лв. (2011 г.: 1,293 хил. лв.) с вземания от ХОЛДИНГ „БДЖ“ ЕАД.

30. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Компанията могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Бел.	2012	2011
<i>В хиляди лева</i>			
Финансови активи на разположение за продажба:	19	742	742
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	18	104,971	90,412
Пари и парични еквиваленти	20	34,210	18,101
Общо финансови активи		139,923	109,255

Финансови пасиви	Бел.	2012	2011
<i>В хиляди лева</i>			
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Получени заеми	24	31,908	43,160
Търговски и други задължения	27	47,154	31,786
Общо финансови пасиви		79,062	74,946

Вижте бележка 4.13 за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Компанията относно финансовите инструменти е представено в бележка 31.

31. Рискове, свързани с финансовите инструменти**Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска**

Компанията е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Компанията вижте бележка 30. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Компанията са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Компанията се осъществява от централната администрация на Компанията в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост.

Компанията не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Компанията, са описани по-долу.

31.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Компанията е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Компанията.

31.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Компанията се осъществяват в български лева и евро. Получени заеми от Компанията, деноминирани в щатски долари, излагат Компанията на валутен риск.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Излагане на	Излагане на
	краткосрочен риск	дългосрочен риск
	Щатски долари	Щатски долари
31 декември 2012 г.		
Финансови пасиви	8,277	13,516
31 декември 2011 г.		
Финансови пасиви	7,786	21,774

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо щатски долар +/- 2.6% (за 2011 г. +/- 3.1%). Всички други параметри са приети за константни. Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца.

<i>В хиляди лева</i>	Повишение на курса на		Понижение на курса на	
	българския лев		българския лев	
31 декември 2012 г.	Нетен	Собствен	Нетен	Собствен
	финансов	капитал	финансов	капитал
	резултат		резултат	
Щатски долари (+/- 2.6%)	509	509	(509)	(509)

<i>В хиляди лева</i>	Повишение на курса на		Понижение на курса на	
	българския лев		българския лев	
31 декември 2011 г.	Нетен	Собствен	Нетен	Собствен
	финансов	капитал	финансов	капитал
	резултат		резултат	
Щатски долари (+/- 3.1%)	825	825	(825)	(825)

31.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск представлява рискът стойността на лихвоносните заеми на Компанията да варира вследствие на промени на пазарните лихвени проценти. Лихвените заеми, както са описани в бележка 24, включват заеми с плаващ лихвен процент и поради това Компанията е изложена на лихвен риск.

31.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Компанията. Компанията е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства, инвестиции и други. Излагането на Компанията на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

В хиляди лева	2012	2011
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансови активи на разположение за продажба	742	742
Търговски и други вземания	104,971	90,412
Пари и парични еквиваленти	34,210	18,101
Балансова стойност	139,923	109,255

Компанията редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Компанията не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени търговски и други вземания е следната:

В хиляди лева	2012	2011
До 3 месеца	30,980	22,629
Между 3 и 6 месеца	14,259	13,240
Между 6 месеца и 1 година	25,503	17,741
Над 1 година	34,229	36,802
Общо	104,971	90,412

По отношение на търговските и други вземания Компанията е изложена на значителен кредитен риск към основните превозвачи – ХОЛДИНГ „БДЖ“ ЕАД и неговите дружества. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговските и други вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Търговските и други вземания, просрочени над една година в размер на 34,229 хиляди лева към 31 декември 2012 г., включват:

- 20 671 хиляди лева – Вземания от „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД:

Предприети са действия от Управителния съвет за уреждане на финансовите задължения на „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД към ДП „НКЖИ“ по схемата „дълг срещу собственост“ и е подписано двустранно споразумение от 01.11. 2012 г., в което изрично е упоменато, че страните се съгласяват вместо плащане ДП „НКЖИ“ да получи в собственост недвижими имоти на „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД. Започнала е поетапна оценка на имотите, собственост на „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД от независими оценители, след което предстои финализиране на сделките с решение на Министерски съвет. За уреждане на част от задълженията на „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД в размер на 6,363 хил. лева вече има решение на УС на ДП „НКЖИ“ от 18.02.2013 година относно придобиване на 10 броя имоти.

За вземанията в размер на 1,497 хил. лева в СГС е входирана Искова молба с вх.№ 21240 от 22.02 2013 година срещу „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД.

- 10,395 хиляди лева – Вземания от „БДЖ - ТП“ ЕООД:

Взаимните разчети към 31.12.2012 година и 31.12.2011 г. са признати и потвърдени като дължими от „БДЖ - ТП“ ЕООД. След предстоящата продажба на „БДЖ - ТП“ ЕООД задълженията се очаква да бъдат погасени от бъдещия собственик на дружеството.

- 1,693 хиляди лева представляват съдебни и присъдени вземания, за които текат съдебни и изпълнителни процедури по събирането им.
- 626 хиляди лева са вземанията от дивиденди от ЗАД „Алианс България“, начислени в 2011 година, за които се очаква да бъдат погасени.
- 844 хиляди лева са вземанията от други контрагенти над една година, за които ДП „НКЖИ“ предприема действия по събирането им.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки

с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Загуба от обезценка не е признавана по отношение на търговските и други вземания. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Компанията по отношение на тези финансови инструменти.

31.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Компанията да не може да погаси своите задължения. Компанията посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Компанията за периода.

Компанията държи пари в брой и по банкови сметки, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и финансираня от държавата.

Към 31 декември 2012 г. падежите на договорните задължения на Компанията (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

<i>В хиляди лева</i> 31 декември 2012 г.	Текущи	Нетекущи
	До 1 година	От 1 до 5 години
Получени заеми	12,006	19,902
Търговски и други задължения	14,605	32,549
Общо	26,611	52,451

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Компанията са обобщени, както следва:

<i>В хиляди лева</i> 31 декември 2011 г.	Текущи	Нетекущи
	До 1 година	От 1 до 5 години
Получени заеми	11,273	31,887
Търговски и други задължения	16,213	15,573
Общо	27,486	47,460

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Компанията отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

32. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Компанията във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Компанията да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност на собствения капитал.

Компанията наблюдава капитала на базата на съотношението на собствения капитал към нетния дълг. Компанията определя собственият капитал на основата на неговата балансова стойност. Нетният дълг включва сумата на получените заеми, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2012	2011
Собствен капитал	1,665,930	1,226,001
Общо получени заеми	31,908	43,160
- Пари и парични еквиваленти	(34,210)	(18,101)
Нетен дълг	-	25,059
Съотношение на собствен капитал към нетен дълг	1:0.0	1:0.02

33. Инвестиционна програма

Според инвестиционна програма, одобрена от Управителния съвет на Компанията, за следващата година са планирани следните разходи по дългосрочна програма за реструктуриране, финансирани от държавния бюджет и европейски фондове за обекти по Оперативна програма „Транспорт“, по които ДП „НКЖИ“ е бенефициент:

<i>В хиляди лева</i>	2013
От Държавния бюджет:	
<u>Ремонт на съществуващи съоръжения и оборудване</u>	
Ремонт на железния път и съоръжения за поддържане на достигнатите скорости	41,200
Модернизиране на осигурителни системи и прелезни устройства	22,000
Модернизиране на контактна мрежа и тягови подстанции	17,000
Възстановяване на проекти параметри на жп линия София-Карлово-Зимница	260
Преустройство на възлови жп гари в съответствие с европейските изисквания	1,900
	82,360
<u>Придобиване на съоръжения и оборудване</u>	
Електрификация и удвояване на участък Карнобат -Синдел	7,640
	7,640
Обща сума на инвестиции, финансирани от държавния бюджет	90,000

<u>От Оперативна програма „Транспорт“:</u>	2013
Електрификация и реконструкция на жп линията Свиленград-турска граница	10,427
Модернизация на жп линията София-Пловдив (участък Септември-Пловдив)	60,751
Рехабилитация на жп линията Пловдив-Бургас	142,058
Електрификация и реконструкция на жп линията Пловдив-Свиленград (участък Първомай-Свиленград)	103,950
Модернизация на жп линията Видин-София: железопътни участъци Видин -Медковец и Медковец Руска Бяла	1,173
Модернизация на жп линията София-Пловдив (участък София-Септември)	1,516
Инструмент за подготовка на железопътни проекти по ТЕН-Т мрежата	2,041
Рехабилитация на жп линията Пловдив-Бургас - фаза 2	228
Изграждане на Интермодален терминал Пловдив	1,178
Рехабилитация на гаров комплекс централна гара София, Пазарджик и Бургас	10,073
Техническа помощ за изграждане на Интермодален терминал Русе	2,244
	335,639
<u>От програма „TEN-T“:</u>	1,735
Обща сума на инвестициите	427,374

34. Условни пасиви

Към 31 декември 2012 г. Компанията няма предявени съдебни искове за значителни стойности.

Ръководството на Компанията счита, че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Компанията при уреждането им е малка.

Нито един от гореспоменатите искове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Компанията при разрешаването на споровете.

Не са възникнали условни пасиви за Компанията по отношение на дъщерни и асоциирани предприятия.

35. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

36. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2012 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от ръководството на 15 март 2013 г.

Милчо Дамбрев
Генерален директор

Роза Константинова
Главен счетоводител

Дата на съставяне: 5 март 2013 година